

REPUBLIKA

ŁÓDŹ, PIĄTEK, 8 CZERWCA 1934 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr. 155

Próba zamachu stanu na Litwie.

Siły wojskowe próbowały urządzić „pucz” pod hasłem powierzenia rządów Waldemarasowi.

Przewrót kowieński nie udał się.

W dniu wczorajszym cała Europa poruszona została wiadomościami o zamachu stanu w Kownie. Do obecnej chwili komunikacja z Litwą jest przerwana, nie wiadomo co...

Późnym wieczorem otrzymaliśmy depeszę z Berlina:

Berlin, 7 czerwca. (PAT) Niemieckie Biuro Informacji podaje późnym wieczorem następujący nadzwyczajny komunikat Litewskiej Agencji Telegraficznej:

W związku z przeprowadzoną próbą alarmu oraz kilku powstaniem w związku z tym incydentem okazało się, że

grupa oficerów, korzystając ze stanu alarmowego, usiłowała wywrzeć na Prezydenta Republiki nacisk w tym kierunku, aby obecny rząd uległ przekształceniu na rzecz mającego być utworzonym rządu Waldemarasa.

Wobec tego, że prezydent państwa w tym celu sprzeciwił się choćby w sposób rozważający tego rodzaju próbie, szef sztabu generalnego gen. Kutilinas ustąpił. Dym sja jego została przyjęta. Miejsce jego zajął Waldemaras, który już wczesnym wieczorem przywieziony został przez jeźdźców z oficerów lotników z miejsca do Kowna, po kilkunastogodzinnej podróży wśród lotników wojskowych, około godz. 13.20 był przez samych oficerów lotników przekazany sztabowi generalnemu, a przez tenże organ pozostaje on obecnie do dyspozycji

W tym samym czasie pogłoski o zamachu udanym przewrocie, o rękodziejach z Waldemarasem celem utworzenia rządu, o jego pobyciu w pałacu prezydenta państwa oraz o utworzeniu rządu Waldemarasa są zmyślone.

W całym kraju, we wszystkich formacjach armii panuje zupełny spokój i dyscyplina. Z pośród uczestników tego niekarnego wystąpienia aresztowano 7 osób. Kilku innych jeszcze się ujęło. Pozatem dokonano jeszcze kilku innych aresztowań. W czasie incydentu nikt nie został zabity, ani rannym.

W chaosie sprzecznych wiadomości daje się, że powyższa depesza CHARAKTERYZUJE SYTUACJĘ NAJŚCISLEJ.

Wobec tego, że nocne doniesienia z Kowna prezentują się bardzo pokrewnie depeszy z Rygi stwierdza: Ryga, 7 czerwca. (PAT) W ciągu całej ub. nocy ulicami Kowna przejeżdżały w różnych kierunkach samochody ciężarowe z woj-

skiem i czołgi. W różnych punktach miasta słyszano również strzelanie. Wypadki rozegrały się jednak w ciągu kilku godzin nocnych, tak że już nad ranem nastąpiło w mieście pewne uspokojenie. Niektóre gmachy były jednak strzeżone przez wojsko. Zdarzały się również wypadki rozbrajania policji. Prowincja litewska dowiedziała się o wypadkach w kilkanaście godzin później, nie orientując się zupełnie w sytuacji. Na litewsko-łotewskiej stacji pogranicznej służba kolejowa i policja informowała się u podróżnych o przebiegu wypadków. Z Szawel miano podobno wezwać do Kowna 8 pułk piechoty.

Telefonicznej komunikacji z Kownem w dalszym ciągu niema. Jednakże nadchodzące wiadomości wskazują na to, że rząd opanował całkowicie sytuację i zamach wojskowy zakończył się zupełnym fiaskiem.

Co mówią litwini?

Z Kowna oficjalnie stwierdzają (oczywiście!) że... nic nie zaszło! Litewska Agencja Telegraficzna w rozestawionych dwóch komunikatach zaprzecza wszelkim pogłoskom o dokonaniu przewrotu wojskowego, twierdząc, że w Kownie panuje całkowity spokój, a strzelanina nocna między wojskiem garnizonu kowieńskiego spowodowana została nieporozumieniem, wynikiem wskutek ciemności (sic!).

Mimo tego zaprzeczenia, w Rydze w dalszym ciągu utrzymuje się przekonanie, że zamach wojskowy rzeczywiście miał miejsce i że sytuacja przedstawia się bardzo poważnie.

Wedle otrzymanych przed wieczorem informacji, Waldemaras nie miał brać w zamachu bezpośredniego udziału. Zamach wywołany został przez grupę oficerów zwolenników Waldemarasa. Po stronie Waldemarasa wypowiedzieć się miały

oddziały lotnictwa, czołgów i wojsk technicznych, natomiast inne oddziały wojskowe pozostały wiernie rządowi. Waldemaras miał postawić Smetonie szereg warunków w formie ultimatywnych, nad którymi trwały narady. Szef sztabu generalnego płk. Kubelinas miał się podać do dymisji, a miejsce jego zajął podobno naczelnik szkoły wojennej.

Kto w tem maczał palec?

Charakterystyczne jest, że o zamachu i to o zamachu udanym najpierw ogłosili światu... Niemcy. Świadczą o tem następujące depesze:

Odczyt d-ra Goebbelsa w Warszawie

odbędzie się w sali Resursy Obywatelskiej. — Dr. Goebbels przybędzie do Polski samolotem w tow. 5 dziennikarzy niemieckich,

Warszawa, 7 czerwca. (B) Urzędowa niemiecka agencja telegraficzna rozpowszechniła wczoraj w Berlinie wiadomość, iż mjr. Goebbels wygłosi w Warszawie odczyt w auli Uniwersytetu Warszawskiego. Na podstawie wiadomości od organizatorów odczytu dr. Goebbelsa w Warszawie możemy stwierdzić, że odczyt ten jak

Berlin, 7 czerwca.

PAT. Wiadomości o zamachu w Kownie nadeszły do Berlina w godzinach południowych i wywołały w tutejszych kołach politycznych niezwykle wrażenie. Cała prasa południowa na naczelnych miejscach podaje pod olbrzymimi nagłówkami depesze z Kowna i Rygi oraz informacje nadchodzące z pogranicza. Pewne organy niemieckie zamieszczają już życiorys Waldemarasa oraz jego fotografie. „Lokalanzeiger” w nagłówku zapytuje, czy litewski gubernator Klajpedy jest aresztowany.

Berlin, 7 czerwca. PAT „Niemieckie Biuro Informacyjne” donosi z Tylży, że dojsz miało w godzinach południowych

DO KOMPROMISU, na podstawie którego Waldemaras miał objąć tekę premiera oraz ministra spraw zagranicznych. Według innej wersji Waldemarasa odstawiono podobno samolotem do miejsca dotychczasowego pobytu. Rząd nie zamierza jednak występować przeciwko niemu, gdyż miał on być rzekomo przewieziony do Kowna wbrew swojej woli. Sytuacja jest o tyle niejaka, że formacje lotnicze oraz oddziały tanków opowiadają się zdecydowanie za Waldemarasem i one to są prawdopodobnie inicjatorami zamachu. Inne formacje nie są wprawdzie wrogo usposobione do Waldemarasa, zachowują jednak narazie rezerwę. Gmach prezydenta Smetony obsadzony jest przez 300 ludzi. W każdym razie należy przypuszczać, że w tonie rządu nastąpią zmiany, które pójda po linii żądań wojska.

Nie udało się...

Wieczorem źródła niemieckie definitywnie ustaliły, że „pucz” Waldemaras nie udał się:

Berlin, 7 czerwca. Korespondent P. A. T. dowiadyuje się o godz. 18-ej, że miarodajne kółka tutejsze otrzymały drogą okreśną informację z Kowna, według których zamach znajduje się w stadium likwidacji, a Waldemarasa został aresztowany.

Londyn, 7 czerwca. Jedna z agencji amerykańskich donosi z Kowna, że próby dowódców wojskowych postawienia Waldemarasa na czele rządu rozbiły się. Rząd obecny jest całkowicie panem sytuacji. Nad osobistością znaną jako zwolennicy b. dyktatora, rozciągnięto silną inwigilację, celem zapobieżenia próbom wznowienia puczu.

Za kulisami.

Wiadomości z Kowna brzmią jeszcze w obecnej chwili bardzo niejasno a nawet sprzecznie. Nie ulega jednak wątpliwości, że zamach stanu był i że do wpływu i stanowiska na Litwie chciał powrócić Waldemarasa.

Nie było dla nikogo tajemnicą, że Waldemarasa posiada licznych sympatyków w kołach wojskowych, szczególnie w wojskach technicznych. Najlepszym tego dowodem był stosunek władz dotychczasowych do Waldemaras: gdyby go się tak srodze nie obawiano, nie trzymanoby go w kompletnej izolacji i pod najściślejszą policyjną kontrolą.

W przewrocie litewskim trudno dostrzec się jakichkolwiek momentów o charakterze polityki wewnętrznej, gdyż regime przed Waldemarasem i za Waldemarasem niczem nie może się różnić. Tak zwane okrzepnięcie władzy wykonawczej na Litwie istnieje już oddawna i chyba więcej już „krzepnąć” nie może. Wydaje się natomiast być poza wszelką wątpliwością, że próba przewrotu posiada podkład w dziedzinie polityki zagranicznej.

Waldemarasa, jak wiadomo, jest znanym germanofilem. Ostatnio stosunki z Niemcami były bardzo napięte i rząd litewski wcale nie krył się ze swą niechęcią dla Trzeciej Rzeszy.

Zamach Waldemarasa nie byłby niczem innym, jak zwycięstwem Niemiec na terenie kowieńskim.

To też pierwszy Berlin pośpieszył z wiadomościami o zwycięskim „puczu” Waldemarasa.

Ostatnie informacje stwierdzają, że nie udało się... tym razem. Zdać się jednak, że duchowemu inicjatorowi „puczu” nic się nie stało, gdyż nie aresztowano go. Dowodzi to faktu, że rola jego jeszcze nie jest skończona i że „pucz” może się powtórzyć każdego dnia.

Rozbitkowie z „Czeluskią” przybyli do Władywostoku.

Moskwa, 7 czerwca. Parowiec „Smoleńsk”, na pokładzie którego znajdowali się wszyscy rozbitkowie „Czeluski” oraz piloci, którzy brali udział w akcji ratunkowej, przybył dziś do Władywostoku, witany entuzjastycznie przez ludność.

Zasądzenie 61 komunistów we Wrocławiu.

Berlin, 7 czerwca. W procesie politycznym toczącym się przed wyższym sądem krajowym we Wrocławiu przeciwko 111 komunistom oskarżonym o zdradę stanu, prokurator zażądał dla 61 podsądnych kary ciężkiego więzienia w łącznej wysokości ok. 300 lat.

Berlin, 7 czerwca.

(PAT) W środę wieczorem nad miastem Sagan w Saksonii podczas zawodów lotniczych zderzyły się dwie samolotki. Obaj piloci dwaj pasażerowie ponieśli śmierć na miejscu.

Wielkie zmiany administracyjne w państwie.

Likwidacja dwóch ministerstw i pięciu województw.

Warszawa, 7 czerwca. Jak się dowiadujemy w kręgach rządowych opracowywany jest projekt likwidacji ministerstwa opieki społecznej oraz poczt. tel. i teleg. Agendy Min. Opieki Społecznej przejęłoby Min. Spraw Wewnętrznych, co pozwoliłoby na duże oszczędności administracyjne i personalne, oraz spowodowałoby rozszerzenie kompetencji władz politycznych. Agendy Ministerstwa poczt. i teleg. przeszłyby do min. przemysłu i

handlu lub do min. komunikacji. Kancelaria Prezydium Rady Ministrów ukończyła już tekst ustawy o nowym ustroju administracyjnym państwa. Ustawa ta znosi województwa tarnopolskie, stanisławowskie, kieleckie, białostockie i nowogródzkie, oraz wojewódzkie urzędy ziemskie, oświatowe - szkolne itp. w wymienionych województwach. Tereny województw tarnopolskiego i stanisławowskiego przejmie woje-

wództwo lwowskie, teren woj. kieleckiego rozdzielony zostanie między woj. krakowskie, lubelskie i warszawskie, woj. białostockiego - przejmie woj. wileńskie, lubelskie i warszawskie, a teren woj. nowogródzkiego do woj. wileńskiego i poleskiego. W związku z temi zmianami nastąpią redukcje urzędników państwowych pracowników kontraktowych i niższych funkcjonariuszów.

W Austrii nieprzerwanie wybuchają petardy.

Kilka nowych zamachów w różnych miejscowościach austriackich. — Patrol austriacki ostrzeliwany przez niemiecką straż graniczną.

Wiedeń, 7 czerwca. Według urzędowego komunikatu w rozmaitych miejscowościach narodowi socjaliści dokonali szeregu zamachów. W 21 dzielnicy miasta Wiednia rzucono do sali transformatorów elektrycznych petardę papierową wyrządzając nieznaczne szkody. Policja aresztowała sprawcę, który został podczas eksplozji raniony w rękę. Sprawę skierowano do sądu doraźnego. W miejscowości Langenrohr w Dolnej Austrii rzucono petardę na dom nauczelnika Dolnej Austrii Reithera. W Salzburgu rzucono petardy papierowe na dwa lokale gimnastyków chrześcijańsko - społecznych.

W Kapfenberg w Styrii rzucono petardę do pokoju ordynacyjnego lekarza Mayera, zwoleńnika Heimwehry. Urządzenie pokoju zostało zniszczone. Wiedeń, 7 czerwca. Urzędowo komunikują, że dnia 6-go czerwca o godz. 22.30 był ostrzeliwany patrol żandarmerji w Noeggers w Przedarulanji w odległości ok. 500 mtr. od granicy niemieckiej. Żandarm Marcin Mossmann został ciężko raniony. Teżte nocy dano 4 strzały z poza granicy niemieckiej do trzech strażników granicznych, z których jednak żaden nie został trafiony. Wiedeń, 7 czerwca. B. poseł socjaldemokratyczny do

sejmu dolno-austriackiego Rudolf Posch który przebywał w areszcie śledczym w Wiedniu, popełnił z nieznych powodów samobójstwo.

Dymisja belgijskiego gabinetu

w następstwie intryg osobistych w partji liberalnej.

Bruxela, 7 czerwca. (PAT) Dymisja gabinetu belgijskiego była niespodzianką dla wszystkich. Przesilenie spowodowali deputowani liberalni, głosząc przeciw projektom, zgłoszonym przez ministra, należącego do ich partji, co wskazuje, że źródłem przesilenia są intrygi osobiste, istniejące w partji liberalnej.

Gabinet, który się podał do dymisji powstał w grudniu 1932 roku i składał się z najwybitniejszych polityków i patriotów belgijskich. W czasie swego istnienia gabinet ten przesłał już dwukrotnie prośbę o dymisję w następstwie znalezienia się w parlamencie, lecz zmarły Albert prób tych nie uwzględnił.

Pożar w Stoczni Gdańskiej

ugaszone po 6-ciu godzinach. — Wielkie straty materialne.

Gdańsk, 7 czerwca. Dziś w nocy około godziny 1 straż ogniowa została zaalarmowana wiadomością o wielkim pożarze w Stoczni Gdańskiej. Jak się okazało, płonęły główne magazyny stoczni. Gdy straż przybyła na miejsce, pożar przybrał już wielkie rozmiary. Wskutek zadymienia magazynu, akcja ratunkowa była bardzo utrudniona. Mimo masek gazowych sześciu straż-

aków uległo zatruciu. Trzej z nich byli nieprzytomni na podłodze magazynu i z narażeniem życia ośmiu zostało przez swych towarzyszy rano. Pożar ugaszono dopiero o godzinie 6. Przez całe przedpołudnie w ogniowie z Gdańska i Wrzeszcza walały nad pogorzeliem tłumy buchające coraz to nowe ogniska żaru. Straty spowodowane przez pożar są bardzo wielkie.

Przyjazd do Polski amerykańskich przemysłowców

którzy zamiast towarów niemieckich chcą sprowadzać do Stanów Zjednoczonych wyroby polskie.

Warszawa, 7 czerwca. Z Ameryki przybyła do Polski grupa kapitalistów i przemysłowców z wiceprezesa Federacji Żydów Polskich, Alfredem Rosenstemem, aby w Polsce przeprowadzić badania co do możliwości ożywienia eksportu polskiego do Ameryki. Kapitałiści amerykańscy zabawić mają w Polsce trzy miesiące. Działają oni z ramienia amerykańsko - polskiego towarzystwa, założonego ostatnio w No-

wym Jorku, które za cel postawiło sobie ożywienie stosunków handlowych polsko-amerykańskich. Działalność towarzystwa tego rodzaju w związku z propagowaną przez żydów amerykańskich akcją bojkotu towarów niemieckich. Towarzystwo czyni starania, ażeby towary niemieckie, zwłaszcza tkaniny, wyroby szklane, szczerb świńska i inne surowce, stały się polskimi.

General hiszpański Berenguer zabity.

Krwawe zajęcia podczas strejku rolnego.

Madryt, 7 czerwca. (PAT) Na generała Fernando Berenguer, brata b. dyktatora Hiszpanji następcy Primo de Rivery, dokonano wczoraj zamachu w jego willi w pobliżu San Sebastian. Generała zabito na miejscu. Sądzą, że napastnicy zamordowali go miast jego brata, który w chwili zabójstwa znajdował się wewnątrz willi. Madryt, 7 czerwca. (PAT) Wczorajsze zabójstwo generała Berenguera, strajki robotników rolnych,

pogłoski o zamierzonym zamachu stanu ze strony prawicy, wszystko to potęguje cora bardziej napięcie sytuacji politycznej w Hiszpanji. Policja wykryła ponownie w Madrycie tajny magazyn broni, składający się z 610 rewolwerów, 80.000 naboju oraz materiałów do fabrykacji bomb. W prowincji Jaen 300 strajkujących robotników rolnych podpaliło fermę. Napastnicy zranili właściciela posiadłości i zabili jego syna. Podobne incydenty mają miejsce na terenie całego kraju.

Aresztowanie b. urzędników skarbowych

w Katowicach, którzy dokonali nadużyć na kilkadziesiąt tysięcy złotych.

Katowice, 7 czerwca. (PAT) Na zarządzenie prokuratora sądu okręgowego w Katowicach aresztowani zostali dnia 2 b. m. Marjan Herz, b. naczelnik urzędu skarbowego w Katowicach i Kazimierz Matyka, b. sekwestратор tegoż urzędu, zaś 7 b. m. Jerzy Ochlap, b. urzędnik skarbo-

wy pod zarzutem nadużycia władzy urzędowej. Szkody wyrządzone skarbowi państwa i kilku prywatnym osobom dochodzą do kilkudziesięciu tysięcy złotych. Dochodzenia w tej sprawie prowadzi ścisłej tajemnicy prokuratura w Katowicach.

Pół miliona metalowców porzuci pracę

w Ameryce, jeśli do 10 b. m. nie zostanie osiągnięte porozumienie.

Nowy Jork, 7 czerwca. Nadzieje na osiągnięcie porozumienia w amerykańskim przemyśle stalowym, stają się coraz niklejsze, tak, że powszechnie liczą się z tem, iż 15-go czerwca pół miliona robotników metalowych porzuci pracę. Prezes NIRA, gen. Johnson odbył wczoraj konferencję z przemysłowcami, którzy jednak zdecydowanie odrzucili naczelny postulat robotników, domagających się umowy zbiorowej o

pracę i płacę, która obowiązywała w całym przemyśle. Z równą stanowczością robotnicy obstają przy spełnieniu tegoż żądania. Delegacja związku metalowców, przyjęta wczoraj przez ministra pracy, panne Perkins w Waszyngtonie, oświadczyła, że jeśli do niedzieli 10 bm. nie zostanie osiągnięte porozumienie, wówczas w Ameryce „rozpęta się prawdziwe piekło“.

Napad na mieszkanie starosty w Baranowiczach.

Jeden z bandytów został zabity.

Baranowicze, 7 czerwca. W nocy z dnia 6 na 7 trzech uzbrojonych bandyci usiłowali dokonać napadu rabunkowego na mieszkanie starosty powiatowego w Baranowiczach Neu-

gebauera. Na wezwanie policjanta, który chciał ich wylegitymować, bandyci odpowiedzieli strzałami. Policjant zmuszony był do użycia broni. Jeden z bandytów został zabity.

Tyfus brzuszny jest chorobą brudnych rąk

Zastrzelenie 2-ech przemysłowców.

Król, Huta, 7 czerwca. Dnia 7 bm. o godz. 13-ej na placówce granicznej w Ożegowie strażnicy celni strzelili kilkakrotnie do uciekających przemysłowców, którzy usiłowali przenieść towary z Niemiec do Polski. Śmiertelne rany odniosło 2 przemysłowców: 19-letni Brys i 58-letni Ramis Ożegowa. Wymienił zmarli wskutek odniesionych ran przed przybyciem pomocy lekarskiej.

Pulowery artystyczne

ręcznej roboty

LILI HIRSZMAN
przeprowadziła się na ul.
Andrzeja № 27, front
Tel. 143-21

RABINI U KS. KARDYNAŁA KAKOWSKIEGO.

Warszawa, 7 czerwca.
 (B) Zgodnie z naszą powiadomieniem o godz. 10 rano przybyła do pałacu arcybiskupiego w Warszawie, przy Miodowej, delegacja Związku Rabinów Rzeczypospolitej Polskiej w skład której wchodziło: rabin I. M. Kanał z Łodzi, rabin Feiner i Teitelbaum z Łodzi, rabin Perelman z Wysokiego Mazowieckiego i dyr. Związku Rabinów Rzeczypospolitej dr. Langleben. Delegacja została przyjęta przez ks. kardynała Kakowskiego, któremu rabin Kanał w imieniu delegacji odczytał następnie wręczony memoriał, w którym figurują podpisy prezesa Związku Rabinów Rzeczypospolitej r. Mendja Altera z Pabjanic i dr. Langlebena. Treść memoriału odczytał i wręconego ks. kardynałowi podaliśmy w brzmieniu, wedle relacji dostarczonej nam przez biuro Związku Rabinów Rzeczypospolitej:

Memoriał rabinów.
 — Eminencjo, Ksienie Kardynale! W imieniu duchowieństwa żydowskiego Rzeczypospolitej pozwalamy sobie zwrócić się do Ciebie Przewodny Ojciec Kardynale w następującej sprawie:

W odwiecznym wrogu Polsce krzyżackich Niemczech, zaplanowano ostatnio horda barbarzyńców i zwalczających wszystkie prawdy Boskie i depczących wszystkie zasady wiary chrześcijańskiej przesiadujących z okrucieństwem w historii ludzkości swych chwilków, a zwłaszcza wszystkich pochodzących z narodu Izraela.

W odwiecznym wrogu Polsce krzyżackich Niemczech, zaplanowano ostatnio horda barbarzyńców i zwalczających wszystkie prawdy Boskie i depczących wszystkie zasady wiary chrześcijańskiej przesiadujących z okrucieństwem w historii ludzkości swych chwilków, a zwłaszcza wszystkich pochodzących z narodu Izraela.

W odwiecznym wrogu Polsce krzyżackich Niemczech, zaplanowano ostatnio horda barbarzyńców i zwalczających wszystkie prawdy Boskie i depczących wszystkie zasady wiary chrześcijańskiej przesiadujących z okrucieństwem w historii ludzkości swych chwilków, a zwłaszcza wszystkich pochodzących z narodu Izraela.

sce w powyższym sensie a wówczas ład i porządek zapanują w tem przez nas tak umiłowanym kraju, na który niechaj spłynie łaska Boża, Amen!

Chylimy czoła przed Tobą, Eminencjo, i kreślimy się, łącząc wyrazy najgłębszej czci.
 (—) MENDEL ALTER
 (—) Dr. LANGLEBEN

Odpowiedź Ks. Kardynała.

W odpowiedzi na powyższy memoriał ks. kardynał Kakowski złożył delegacji Związku Rabinów Rzeczypospolitej dłuższe oświadczenie, które podajemy w brzmieniu, dostarczonym nam przez oficjalny organ informacyjny warszawskiej kurji arcybiskupiej „Katolicką Agencję Prasową”.

Odpowiedź ks. kardynała Kakowskiego brzmi:

— Wobec tego, że w prasie ukazały się wzmianki o wizycie Panów Rabinów u mnie i o celu tej wizyty, uważam za konieczne stwierdzić, że potępiam bezwzględnie wszelkie gwałty i ekscesy skądkolwiek one miały pochodzić, czy ze strony katolickiej, czy żydowskiej. Rozwiązywanie nawet najbardziej zawitych kwestji i zagadnień winno odbywać się zgodnie z zasadami etyki Chrystusowej.

To jest nasze stanowisko zasadnicze.

Korzystam jednak z wizyty Panów, aby jako arcybiskup swego diecezji zwrócić Panom Rabinom uwagę, że dochodzą mnie liczne skargi o prowokowaniu i obrażaniu uczuć religijnych ludności chrześcijańskiej ze strony elementów żydowskich.

Nie chcę być gołosłowny, pozwolę sobie przytoczyć kilka przykładów. Akcja bezbożnicza w Polsce, która w ostatnim czasie przyjęła najbardziej agresywne formy zwalczania religji chrześcijańskiej, ośmieszania dogmatów, znieważania duchowieństwa katolickiego jest prowadzona przez żyda Dawida Jabłońskiego, wydawcę „Wolnomyśliciele” i specjalnie wśród ludu rozpowszechnianego piśmka „Błyski”. Inne pisma wolnomyślicielskie wydawane zarówno w języku polskim jak i w języku żydowskim, a zniewa-

U KAFTALA

padają największe wygrane, padł pierwszy w dziejach loterii

MILJON

dziesiątki tysięcy osób zdobyło

FORTUNE I DOBROBYT

Pamiętaj, że ciągnienie i klasy już 19 b. m. że los należy kupić w kolekturze

W. KAFTAL I SKA

Łódź, Piotrkowska 54

CENTRALA KATOWICE.

Tej rady udzieli Ci każdy życzliwy!

Listowne zamówienia załatwiamy odwrotnie. P. K. O. 304.761

żające religję katolicką mają również wydawców żydów. Osobiście musiałem interwenjować u władz przeciwko bluźnierczym artykułom tygodnika „Opinia” i „Litterarische Blätter”, znieważających Chrystusa Pana.

Nie obarczam Panów Rabinów odpowiedzialnością za te czyny ich współwyznawców, uważam jednak, że społeczeństwo żydowskie tak jednolicie i solidarnie występujące w obronie swych interesów, winno się zdobyć na zagwarantowanie ludności chrześcijańskiej poszanowania jej wiary i tradycji. W końcu nie mogę wyrazić swego ubolewania, że wydawnictwa te, obrażające moralność, znalazły tak licznych wydawców i kolporterów wśród społeczeństwa żydowskiego.

Na te bojątki, przyczyniające się do wzrostu wśród społeczeństwa pol-

skiego nastrojów antyżydowskich, które w konsekwencji prowadzić mogą do poażowania godnych ekscesów uważam za niezbędne, zwrócić uwagę Panów Rabinów, skoro zechcieli do mnie zgłosić się w tej sprawie.

Po powyższym oświadczeniu ks. kardynała Kakowskiego — jak donosi Katolicka Agencja Prasowa — jeden z rabinów miał zwrócić uwagę, że **CI BEZBOŻNICZY SA KOMUNISTAMI.** Na to ks. kardynał Kakowski odwołał się do delegacji rabinów, że są to jednak młodzi żydzi, którym starsi dają pieniądze, czy to z Polski, czy to z zagranicy.

Wpłynęli, Panowie Rabinowie. — mówił ks. kardynał Kakowski — na żydów w kraju i zagranicą, aby zamajst dawać pieniądze na agitację komunistyczną w Polsce, pozwolę więc te pieniądze Państwu Polskiemu. Na tem rozmowa delegacji Związku Rabinów Rzeczypospolitej z ks. kardynałem Kakowskim zakończyła się.

Mowa Goebbelsa w Gliwicach.

Niemcy to nie ten sam naród, który podpisywał Traktat Wersalski. — Atak ministra propagandy Rzeszy na duchowieństwo katolickie i żydów.

Berlin, 7 czerwca.
 (PAT) Minister Goebbels wygłosił wczoraj na wiecu w Gliwicach mowę, w której niezwykle ostro wystąpił przeciw elementom sabotującym akcję rządu niemieckiego.

W przemówieniu swem dr. Goebbels poruszył szereg zagadnień polityki we wewnętrznej występując specjalnie z atakiem przeciw reprezentantom b. centrum. Jeżeli przedstawiciele kościoła oświadczyli — zarzucają nam sympatyzowanie z nowym pogaństwem, to uważać musimy te wystąpienia za fantazję lub rozgoryczenie spowodowane cofaniem się z trybuny politycznej. Narodowi socjaliści wypraszają sobie aby reprezentanci kościoła domagali się kierownictwa w sprawie polityki.

Minister przyznał, że obecnie jest wiele jeszcze spraw trudnych do rozwiązania i niezłatwionych. Jeżeli je-

dnak międzynarodowe żydostwo sądzi — oświadczył — że potrafi nas przez międzynarodową akcję bojkotu wyeliminować z rynków światowych, to zwrócić należy uwagę przedstawicielom międzynarodowego kapitału, że pieniądze nie zawsze będzie silniejszy od rasy i woli.

Naród niemiecki rozporządza dziś innymi siłami, niż w roku 1914 i świat nie powinien sądzić, iż jest to ten sam naród, którego przedstawiciele w roku 1919 podpisali Traktat Wersalski. Naród niemiecki jest przepojony obecnie wiarą, zaufaniem i płomiennym fanatyzmem.

Naród niemiecki nie posiada dziś broni, samolotów, ani armji, która mogłaby na serio zmierzyć się z armjami mocarstw zachodnich, ale ma on coś czego nie posiadają inni — wkrutą w 14-letnim okresie niedoli — wolę do

życia. 60 milionów Niemców stoi dziś jak jeden mąż za swoim wodzem. Jeżeli rząd niemiecki mówi światu, nie chcemy być nadal bezbronnymi — to słowa te, za któremi opowiada się cały naród, nie mogą przebrzmieć bez echa.

Skazanie spółnika Kreugera.

Sztokholm, 7 czerwca.
 Trybunał najwyższy skazał ostatecznie jednego ze współników Iwara Kreugera dyrektora Viktora Holma na półtora roku ciężkiego więzienia oraz odszkodowanie w wysokości 1.300.000 koron dla posiadaczy akcji oraz udziałowców towarzystwa Kreuger-Tell.

Kino „ROXY”
 NARUTOWICZA 20.
NADPROGRAM najnowsze aktualności
 Początek o godz. 4-ej, w soboty, niedziele i święta o 12-ej.
 Ceny miejsc 1.09, 1.60 i 2.20.
 Na poranki ceny niższe!
 Widownia specjalnie chłodzona systemem zagranicznym.

DZIŚ PREMIERA rewelacyjnego filmu, który załamuje wszystkie dotychczasowe zdobycze kina dźwiękowego **wytwórni Sowkino-Moskwa**

Ziemia pragnie

Reżyserii A. JERMOLIŃSKIEGO.
 Film odzwierciedlający heroiczne wysiłki kilku szaleńców zdążające do wyrwania wyschniętej ziemi choć kropli wody.
 W roli głównej **KIRA ANDRONIKOWA** i **MICHAŁ WINOGRADOW**
Film śpiewany i mówiony w języku rosyjskim

GRAND-KINO
Dziś przebojowa PREMIERA

Arcydzieło filmowe poświęcone najaktualniejszym zagadnieniom obecnych czasów.
„DROGA DO SZCZĘŚCIA”
 Film zrealizowany według słynnej powieści Prezydenta Ameryki, Roosevelta p. t.:
Spojrzenie w przyszłość.

W rolach głównych:
Lionel Barrymore
Philips Holmes
Lewis Stone
 Nedprogram Tygodnik Paramountu P. A.
 Początek o godz. 4-ej.

NAUKA JEST NIEPOTRZEBNA...

—twierdzi prof. Kirschner, filar hitlerowskich intelektualistów.—Ponury cień średniowiecza panuje w Niemczech.

Goethe, Schiller i Kant przewracają się w grobie.

Berlin, w czerwcu.
 Na posiedzeniu poważnej instytucji naukowej „Kaiser - Wilhelm Gesellschaft” wygłosił w tych dniach przemówienie — nie mówca wiekowy, demagog polujący na tanj poklask — lecz rektor Wyższej Szkoły Technicznej, prof. Kirschner. Mówiąc o wzajemnym stosunku państwa i nauki, prof. Kirschner oświadczył, że trzeba będzie poddać całą naukę ścisłej rewizji i wyrzucić z niej cały niepotrzebny balast, wszystkie utopie i abstrakcyjne teorie, całą wiedzę, która nie daje praktycznych rezultatów, lub bardzo wątpliwe rezultaty. Przy budowie nowego państwa racje bytu mają tylko „potrzebne” tezy naukowe, podczas gdy wszystkie „niepotrzebne” powinny być usunięte, zniszczone. Zdaniem prof. Kirschnera trzeba będzie ogłosić „pleciołatkę” nauki, i w ciągu tego okresu złożyć ofiarę z wszystkich „zbytecznych” nauk i jej propagatorów.

Cisza nastąpiła w całych Niemczech po tym bezprzykładnym oświadczeniu niemieckiego uczonego. Dzienniki wstydliwie przemilczały jego przemówienie. I tylko dzięki odwadze „Frankfurter Zeitung”, która wystąpiła z poważnym artykułem, można się było dowiedzieć, iż znajdują się obecnie w Niemczech uczeni, którzy chcą dzielić naukę na niepotrzebną i potrzebną, którzy chcą przekreślić płód myśli wielu pokoleń filozofów i uczonych.

„Frankfurter Zeitung” zaatakowała prof. Kirschnera w sposób dość delikatny, ale już to samo wskazuje na charakterystyczne przeobrażenia w umysłowości niemieckiej, spowodowane przez reżym narodowo-socjalistyczny.

Czy można sobie wyobrazić podział nauki na potrzebną i niepotrzebną? Jakimi kryteriami chcą się posługiwać Niemcy? I czyż można wogóle przewidzieć jakie badania naukowe dadzą w przyszłości konkretne rezultaty, a jakie pozostaną tylko teoriami?

Wyobraźmy sobie podobne wystąpienie przed 110 laty, kiedy wszystkie wielkie wynalazki późniejsze znajdowały się jeszcze w stanie bezpłodnych badań i prac. Uważano wówczas powszechnie, że badania te są zupełnie nieproduktywne. I gdyby znaleźli się wówczas uczeni, podobni do prof. Kirschnera nie mielibyśmy dziś ani komunikacji kolejowej, ani elektryczności, ani telegrafu, telefonu, radja itd. Przypomnieć należy, że uczonej tej miary co August Conte, gdy dowiedział się, że zamierzona jest budowa kolei żelaznej, wręcz oświadczył, że wątpli o powodzeniu tego fantastycznego pomysłu i ma wrażenie, że jest to zupełna strata czasu.

Albo czy w roku 1869 mógł ktokolwiek przypuszczać, że słynne tezy Men delęjewa staną się w przyszłości praktyczną podstawą o niesłychanej doniosłości? A mnich Bertold Schwarz, który zajęty był poszukiwaniem kamienia filo-

zoficznego — zupełnej utopii — w trakcie tych poszukiwań odkrył proch.

Nie trzeba mnożyć przykładów, by wskazać, do czego doszedł w Niemczech obłęd we wszystkich dziedzinach życia.

A skutki? Skutki są bardzo opłakane.

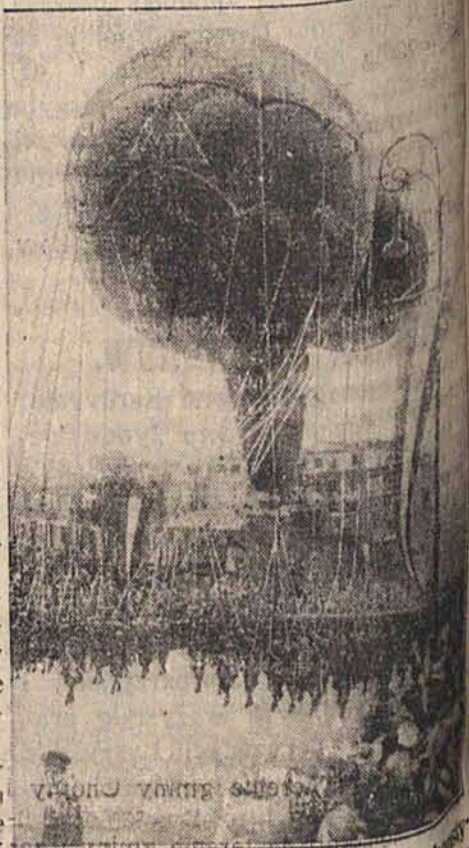
Teatr w Niemczech przestaje zupełnie istnieć, zwłaszcza po wydaniu dekretu, który oddał scenę teatralną całkowicie pod nadzór państwowy i ustanowił, że dyrektorów i kierowników literackich może mianować wyłącznie ministerstwo propagandy, na czele którego stoi Goebbels.

Literatura znajduje się w stanie zupełnego upadku. Od roku na półkach księgarskich Berlina nie pojawiła się żadna nowa książka, która mogłaby być przeczytana po za granicami Trzeciej Rzeszy.

Malarstwo również przeżywa smutny okres upadku. Ostatnie wystawy malarskie wykazały tak niski poziom, że sam Goebbels musiał przyznać, że „nie nastąpił jeszcze rozwój malarstwa w nowych Niemczech”.

Wielkie, kulturalne państwo stacza w przepaść. Według doniesienia „Frankfurter Zeitung” grono uczonych, zebranych na posiedzeniu „Kaiser-Wilhelm Gesellschaft”, po przemówieniu prof. Kirschnera nie odezwało się ani słowem...
 A. F.

DZIEŃ KONSTYTUCJI W ITALII

Święto narodowe ogłoszenia Konstytucji faszystowskiej obchodzone w Italii bardzo uroczystie. W Rzymie była się wielka rewja wojska i muzyki faszystowskiej.

CIECHOCINEK
za 191.- zł.
 Tani sezon ryczałtowy
ORBISU
 Ostatnie dni zapisów

EVICH ROSECK. Lekcja polityki.

Jak się to stało, że radca ministerjalny, prof. Landeck, zakochał się i poślubił małą, głupią Stefcią. — tego nikt nie potrafił sobie wytłumaczyć. Chłuba ministerstwa, znakomity uczonej, nieporównany znawca polityki gospodarczej — i panienka ze sklepu kolonialnego... Takiemu sensacyjnego mezaljansu nie pamiętali najstarsi ludzie z sąsiedztwa.

Można było jednak powinszować panu profesorowi wyboru. Stefcia była śliczna jak aniołek i kochała szczerze i gorąco swego znakomitego męża. Ale tytuł pani profesorowej nie pasował jakoś do niej. A gdy prof. Landeck począł odwiedzać ze swą młodą żoną liczniejsze grono swych przyjaciół, zdarzało się niejednokrotnie, że naiwne uwagi Stefci wprawdały zarówno męża, jak i całe towarzystwo w przykre zakłopotanie. A już najgorzej było z obcymi wyrazami. Stefcia płątała je niemilosierdzie.

— Ale młoda profesorowa nie była bynajmniej głupia i znała swe słabe strony. Starła się też wypełnić luki swego zaniedbanego wychowania i czytała popularne książki naukowe.

— Romku, a co to jest polityka gospodarcza? — zapytała kiedyś — Czytam tu właśnie sprawozdanie z twego odczytu „O wszechświatowej polityce gospodarczej”, a nie wiem właściwie, co to zna-

czy...
 Profesor leżał na kanapie i drzemał po smacznym obiedzie. Słyszac jednak z ust żony pytanie z dziedziny swej specjalności, pan radca ministerjalny wstał i spojrzał na Stefcię, konstatając z zadowoleniem jej zainteresowanie dla poważnej wiedzy.

— Polityka gospodarcza, — zaczął — jest to zespół pewnego rodzaju... Hm... jak mam ci to wytłumaczyć?... Najlepiej wyjaśnię ci to na przykładzie. A więc — uważaj. Holandia osusza obecnie swe błota, i tworzy w ten sposób nowe pola, które pod uprawę rolną. Wkrótce ziemia ta, która dotąd leżała odłogiem, rodzic będzie olbrzymie ilości pszenicy. Rozumiesz?

— Rozumiem, — kiwnęła główką Stefcia, — a ponieważ będzie dużo, bardzo dużo nowego zboża, to chleb będzie tańszy. Taka polityka gospodarcza bardzo mi się podoba.

— Tak, tak, moje dziecko. Ale widzisz, sprawa ta nie jest tak prosta. Polityka gospodarcza nie dąży bynajmniej do taniości produktów rolnych. Bo wskutek wielkiej podaży pszenicy nastąpiłby tak znaczny spadek cen, że mógłby zamknąć wielu właścicielom ziemskim. A tego należy unikać za wszelką cenę. Dlatego też część zboża zostaje sprzedawana na pokarm dla bydła. Hodowcy kar-

mią swe krowy i woły pszenicą i kukurydzą.

Pani profesorowa pochylała swą śliczną główkę i zamyślała się poważnie.

— To dziwne, — odezwała się po chwili, ale ma to zapewne swoje dobre strony. Bo chyba mleko i mięso wołowe będzie tańsze? Jeżeli bydo otrzymuje tak świetny pokarm, to z całą pewnością...
 — Widzę, Stefciu, — przerwał pan radca, że jeszcze nie orientujesz się należycie w tej sprawie. Albowiem spadek cen mięsa również nie leży w interesie polityki gospodarczej, gdyż odbija się fatalnie na przedsiębiorstwach hodowlanych, na handlu wyrobów mięsnych itp. Dlatego też, w celu zachowania równowagi gospodarczej, w celu ochrony tej równowagi przed wstrząsami ekonomicznymi, znaczna część mięsa nie idzie na rynki światowe, lecz zostaje przetworzona na pokarm dla nierogacizny, w pierwszym rzędzie dla świń.

— I to się nazywa polityka gospodarcza?

— Tak, — potwierdził poważnie profesor, — oczywiście w pewnym stopniu, pośrednio dotyczy to ogólnej światowej polityki gospodarczej.

— A jaka jest z tego korzyść dla ludzi? — zapytała po chwili, starając się przeniknąć te zawile problematy, — czy mięso będzie tańsze?

— Taki byłby oczywiście rezultat, gdybyśmy się nie starali temu zapobiec. Spadek ten szynki byłby katastrofą dla

przemysłu mięsnego. Aby tego uniknąć, wielkie ilości mięsa zostają przetworzone drogą chemiczną na nawóz sztuczny.

— A co się robi z tym nawozem sztucznym? — podchwyciła Stefcia.

— Nawóz sztuczny... — Tu pan profesor spojrzął surowo na swą nierozumną żonę, — nawóz sztuczny, to najważniejszy czynnik współczesnej uprawy sztucznej. Przy pomocy sztucznego nawozu sztucznego gleba przeobraża się w bogatą, urodziwą ziemię, z której wyrasta w obfitości kukurydza, pszenica, żyto i t.d.

— A czy w Holandji po osuszeniu błota, też uprawia się rolę przy pomocy nawozu sztucznego?

— Oczywiście, — potwierdził pan profesor, — ca niemal entuzjastycznie.

Pani profesorowa zamyślała się poważnie.

— Wiesz Romku. Ta cała polityka gospodarcza przypomina mi tego młodego osiołka z Luna-Parku, który obraca się szybko wokół latarni, starając się chwycić swój własny ogonek...
 I tego dnia znakomity znawca polityki gospodarczej, pan profesor Landeck poraz pierwszy powiedział, że poślubił kobietę ze sfery, do której nie ma jeszcze dostępu konwencjonalne.

Pan radca spał tej nocy niespokojnie, a we śnie widział małego osiołka, który obracał się wokół swego ogona, i taką szybkością, że nagle przeobrażał się w wentylator.

Czerwiec

8 Piątek

Dzisiaj Serca Jezusowego
Jutro Pryma

Wschód słońca	3.18
Zachód słońca	19.52
Wschód księżyca	1.14
Zachód księżyca	16.53
Długość dnia	16.43
Przybicie dnia	8.27

Ołaczego pożywnie

Pracowników umysłowych na śniadanie? Praca umysłowa jest wydajniejsza, gdy nerwy myślowe są wzmocnione. W tym celu należy spożywać ciężko strawnego śniadania, bogate w białko i witaminy. W tym celu należy spożywać ciężko strawnego śniadania, bogate w białko i witaminy. W tym celu należy spożywać ciężko strawnego śniadania, bogate w białko i witaminy.

Pobór rocznika 1913.

Dzisiaj, w piątek, dnia 8 czerwca r. b. przed komisją poborową Nr. 1 (Piotrkowska 89) — poprzeczna oficyna — parę winni się stawić poborowi rocznika 1913, zamieszkałym na terenie 8 komisariatu P. P. o nazwiskach na litery M, P, S, przed komisją poborową Nr. 2 — Piotrkowska 89 — poprzeczna oficyna — parę winni się stawić poborowi rocznika 1913, zamieszkałym na terenie 13-go komisariatu P. P. o nazwiskach na litery O, P, R, S, przed komisją poborową na podmieście Łódzki (Rzgowska 84) — poborowi rocznika 1913 od liter W do Z włącznie, zamieszkałym na terenie gminy Chojny i poborowi rocznika 1913 na wszystkie litery, zamieszkałym na terenie gminy Czarne.

Jutro, w sobotę, dnia 9 czerwca r. b. przed komisją poborową Nr. 1 winni się stawić poborowi rocznika 1913, zamieszkałym na terenie 8-go komisariatu P. P. o nazwiskach na litery S, Sch, S, T, U, Y, przed komisją poborową Nr. 2 — poborowi rocznika 1913, zamieszkałym na terenie 13-go komisariatu P. P. na literach T, U, W, Y, Z, Z, Z, i zamieszkałym na terenie 14-go komisariatu na litery A, B, C, H, Ch, przed komisją poborową na podmieście Łódzki, poborowi rocznika 1913 od liter A do M włącznie oraz poborowi rocznika 1911 i 1912 z kat. (wszyscy), zamieszkałym na terenie gminy Brójce.

Zniwa w lipcu.

W czasie niezwykle ciepłych i suchych dni, w końcu kwietnia i w pierwszej połowie maja, zboża dojrzewały bardzo szybko, że spodziewano się polepszenia już w czerwcu, przyczem spodziewano się z tym, iż urodzaj będzie bardzo zły.

Długotrwały okres deszczów i oziębienie.

W tym czasie, jakże mamy ostatnio, opóźniły się zbiorów spowodu suszy, obecnie panuje obawa wywołania zbytu dla zbiorów, w okresie nieprzerwanym niemal deszczów.

Pierwsze protesty wyborcze

wpłynęły już wczoraj wieczorem od wyborców dwóch okręgów — V i VI. Dalsze mają być złożone w ciągu dnia dzisiejszego.

Zgodnie z naszą zapowiedzią, w dniu wczorajszym wpłynęły już do głównej komisji wyborczej pierwsze protesty i zażalenia przeciwko wyborom do rady miejskiej w Łodzi.

Pierwszy protest złożony został przez niemiecki komitet wyborczy odnośnie wyborów w okręgu VI.

Niemiecki komitet wyborczy protestuje przeciwko przyznaniu mandatu radzieckiego p. Bronisławowi Boruckiemu z listy nr. 1, albowiem mandat ten powinien być przyznany p. Ernestowi Gólnikowi z listy nr. 3.

Niemiecki komitet wyborczy podaje, iż na podstawie obliczeń, dokonanych przez mężów zaufania Komitetu, na kandydata Bronisława Boruckiego padło 1973 karty wyborcze, zaś na kan-

dydata Ernesta Gólnika 1991 kart wyborczych. P. Gólnik otrzymał więc o 18 kart więcej, a tem samem powinien był uzyskać mandat. Niemiecki komitet wyborczy podaje w swym proteście, że nawet okręgowa komisja wyborcza przyznała mandat p. Gólnikowi, a nie p. Boruckiemu.

W końcu niemiecki komitet wyborczy prosi ze względu na to, że wybory w tym okręgu były przeprowadzone niezgodnie z regulaminem wyborczym i w czasie wyborów dokonano uchyleń, które wpłynęły na wyniki wyborów — by p. wojewoda unieważnił wybory w okręgu wyborczym nr. VI.

Protest podpisany jest przez 361 wyborców z danego okręgu.

Drugi protest, a raczej zażalenie, wniosła grupa wyborców, upoważniająca w niem do występowania w swoim imieniu p. Władysława Jakubczyka, zamieszkałego przy ul. Żółkiewskiego 3.

Zażalenie to dotyczy okręgu V. 370 wyborców z tego okręgu składa na zasadzie art. 42 ustawy samorządowej zażalenie na czynności okręgowej komisji wyborczej V okręgu przy obliczaniu głosów i ustalaniu wyników głosowania.

Wyborcy ci piszą, iż w świetle danych, otrzymanych od mężów zaufania komisja okręgowa dopuściła się szeregu błędów arytmetycznych przy obliczaniu głosów i unieważniła niezgodnie z regulaminem szereg ważnie oddanych kart do głosowania. Tem samem stan faktyczny nie odzwierciedla wyników głosowania, a powyższe uchylecia pozabawiły listę nr. 1 drugiego mandatu w okręgu V.

370 wyborców prosi tedy p. wojewodę, by uchylił, na podstawie art. 42 ustawy czynności okręgowej komisji wyborczej i zlecił także komisji ponowne przeprowadzenie czynności zbadania kart wyborczych, zsumowania wyników i podziału mandatów.

Jak się dowiadujemy, dalsze protesty wyborcze wpłynąć mają do głównej komisji w dniu dzisiejszym.

Zaznaczyć należy, że w myśl regulaminu wyborczego, ostatnim dniem składania protestów nie jest dzień dzisiejszy, lecz jutrzejszy, regulamin bowiem mówi, że składanie protestów może być skuteczne w ciągu 7 dni po ogłoszeniu wyniku wyborów. Ponieważ wyniki były ogłoszone w sobotę dnia 2 bm, siódmy dzień przypada na sobotę, dnia 9 bm.

Główna komisja wyborcza urzęduje codziennie od 6 po poł. do godz. 9-ej wiecz. (i)

Samobójstwo znanego przemysłowca.

Zastrzelił się w taksówce w Warszawie.

Tragiczny zgon przemysłowca łódzkiego, Ludwika Fausta, członka zarządu sp. akc. Herman Faust i S-ka, wywołal w łódzkich sferach przemysłowych i handlowych zrozumiałe poruszenie.

Desperat wyjechał przed kilku dniami do Warszawy, nie sprzedając o wyjeździe nikogo. Dopiero przez telefon z Warszawy daliśmy znać, że w pilnych sprawach musiał wyjechać na krótko i że nazajutrz wróci.

Równocześnie desperat wydał kilka dyktando w bieżących sprawach handlowych. Następną wiadomością, jaką o Ludwiku Faucie odebrała jego najbliższa rodzina — dotyczyła już jego samobójstwa.

b. p. Ludwik Faust do taksówki i wskazał adres: Hipoteczna 5. Pod tym adresem zamieszkuje warszawski przedstawiciel firmy Herman Faust i S-ka.

Niemal w chwili, gdy taksówka się zatrzymała przed wskazanym domem szofer usłyszał strzał rewolwerowy, dobiegający z głębi wozu.

Szofer natychmiast z ciężko rannym pasażerem pojechał do ambulatorium pogotowia. Stamtąd, wobec b. ciężkiego stanu desperata, zaszła konieczność przewiezienia go do szpitala św. Ducha. Jednak w drodze

Ludwik Faust zmarł. Przyczyny samobójstwa nie są znane. Tragicznie zmarły osierocił żonę i trzyletniego synka. (g)

WALKA Z EPIDEMJĄ TYFUSU.

Dzień przeciwdurowy w Łodzi przyniesie dobre rezultaty. — Wydział zdrowia rozdaje 20 tysięcy kawałków mydła.

W związku z wzmagającą się ilością zachorowań na tyfus brzuszny w Łodzi, wczoraj, z inicjatywy miejskich władz sanitarnych odbył się w naszym mieście „Dzień przeciwdurowy”, poświęcony akcji uświadamiającej wśród społeczeństwa łódzkiego. Niepogoda poważnie sparaliżowała tę akcję, uniemożliwiła bowiem propagandę uliczną, mimo to przeprowadzono ją w poważnym zakresie.

W lokalach wszystkich związków zawodowych w Łodzi odbyły się odczyty lekarzy o sposobach walki z tyfusem brzuszny. Wygłoszono również odczyty przez radio. Mury domów pokryły plakaty, wyjaśniające w sposób najbardziej popularny i poglądowy, że przy minimalnej uwadze można ustrzec się tej ciężkiej choroby, ko-

czącej się w wielu wypadkach śmiercią. Na ulicy rozdawano ulotki i broszury. Szczególną uwagę zwrócono na szkoły powszechne i średnie, gdzie lekarze wygłosili pogadanki.

Podkreślając wagę czystości jako skutecznej broni przeciwko durowi, wydział wykonawczy „Dnia przeciwdurowego” postanowił rozdać wszystkim niezamożnym dzieciom w szkołach po kawałku mydła. Departament służby zdrowia w ministerstwie opieki społecznej ofiarował na ten cel 500 złotych, wydział zdrowia publicznej — 200 zł. Ubezpieczalnia Społeczna — 100 zł. i zarząd Czerwonego Krzyża — 50 zł. Prócz tego związek spółdzielni spożywców, posiadający własną wytwórnię mydła, który podjął się dostarczenia mydła w

kawałkach 50-gramowych, też ofiarował bezpłatnie na rzecz rozdawnictwa 200 kg. mydła.

Ogółem rozdanych będzie w Łodzi w bieżącym tygodniu 20.000 kawałków mydła. Akcja propagandowa nie ograniczy się jednak do jednego dnia wczorajszego. W dalszym ciągu przypominać będziemy społeczeństwu, iż tylko zachowanie czystości może uchronić przed groźną chorobą.

Należy myć zawsze ręce przed każdym jedzeniem, nie pić nieprzegotowanej wody, nie jeść surowych owoców. Są to kardynalne zasady, nieprzestrzeganie których może pociągnąć za sobą niebezpieczne skutki.

Równocześnie z akcją propagandową, komitet wykonawczy „Dnia przeciwdurowego” zarządził, aby wszystkie dozory sanitarne dokonały generalnej lustracji nieruchomości łódzkich. Specjalna uwaga zwrócona będzie na miejsca ustępowe, gdyż brudno utrzymane ustępy w wysokim stopniu przyczynić się mogą do rozszerzenia zarazków duru brzuszego.

Pozatem komisje sanitarne dokonały inspekcji szeregu przedsiębiorstw spożywczych i skierowały natychmiast protokoły oględzin do starostwa grodzkiego. Jeszcze w ciągu wczorajszego dnia starostwo grodzkie w drodze doróżnej ukarało grzywnami pieniężnymi 18 właścicieli sklepów.

Być może że ten zbiorowy wysiłek przyczyni się do powstrzymania pochodu epidemii duru brzuszego w Łodzi. (i)

PARCELE BUDOWLANE

przy ul. Krzemienieckiej i Retkińskiej do sprzedania. Zgłoszenia: Piotrkowska 40 do p: Hermana w dni powszednie od 10—12 i od 4 do 6 popołudniu

Mieszkanie Two nie jest odpowiednim miejscem przechowywania majątku, **SAFE** lecz

Grand-Kino „Demon Złota” FAY WRAY RALPH BELLAMY w rolach głównych. Ostatnie dni! Początek o godz. 4 po poł. Nadprogram: Tygodnik Paramountu i P. A. T.

„MUZA” (dawniej LUNA)

Nareszcie dziś premiera!

NADPROGRAMY! Ceny miejsc zmniejszone!
Początek seansów o godz. 4-ej po poł., w sob. i niedz. o godz. 12-ej w poł.

Włamanie do składu manufaktury w śródmieściu.

Nocy ubiegłej dokonali nieuctęci do-tychczas sprawy zuchwałej kradzieży w najbardziej ożywionym punkcie mia-
sta, gdyż w składzie manufaktury przy ul. Traugutta 4.

Złodzieje włamali się do firmy Laib Szmulewicz, skąd przez nikogo nie za-
niepokojeni wynieśli dwadzieścia sztuk materiałów z welny czasankowej, war-
tości ok. 7 tysięcy złotych. Włamywa-
cze — jak świadczą o tem niektóre da-
ne — załadowali towar na wóz i od-
jechali w nieustalonym narazie kierun-
ku.

Wszecchłowski zjazd gazowników

odbędzie się w Łodzi w dniach
25 i 26 b. m.

W dniach 25 i 26 b. m. odbędzie się
w Łodzi I ogólnopolski i zarazem
wszecchłowski zjazd gazowników.
Na zjazd ten prócz przedstawicieli zrze-
szeń gazowników z Jugosławii, Czecho-
słowacji i Bułgarii przybędą posłowie
tych krajów, akredytowani przy Rza-
dzie polskim w Warszawie, tudzież za-
powiedzieli swe przybycie przedstawi-
ciele Rządu polskiego. Wszelkie przygo-
towania do zjazdu zostały już poczyni-
one. (g).

Poznański koncern towarzystw ubezpieczeniowych.

Walne zgromadzenie towarzystw należących
do Koncernu, na których zatwierdzono zamknię-
cia obrachunków za rok 1933, odbyły się w Po-
znaniu: „Vestis” Banku Wzajemnych Ubezpie-
czeń w dniu 24 maja br., „Vestis” Towarzystwa
Wzajemnych Ubezpieczeń od Ognia i Gradobicia
oraz Poznańsko - Warszawskiego Towarzy-
stwa Ubezpieczeń Sp. Akc. w dniu 25 maja br.
Zamknięcia bilansowe wykazują: w „Vestis”
Banku Wzajemnych Ubezpieczeń nadwyżkę bi-
lansową w sumie zł. 591 536,10, w „Vestis” To-
warzystwie Wzajemnych Ubezpieczeń od Ognia
i Gradobicia w sumie zł. 172 803,32. Poznańskie
Warszawskie Towarzystwo wykazało zysk w
kwocie zł. 7 497,90 po pokryciu poniesionej po-
ważnej straty na kursie dolara w sumie zł. —
142 068,28. Łączny zysk koncernu wynosi zł. —
771 837,32. Różnice kursowe, wynikłe na papier-
ach wartościowych, pomimo ustawowej ulgi do
zarachowania tychże na lata przyszłe spisano w
Koncernie w całości w roku sprawozdawczym
w wysokiej sumie zł. 158 115,24, to też bilanse
Koncernu są oparte o wartości rzeczywiste i wy-
kazują wyniki najzupełniej realne. Łączny zbiór
składek brutto uczynił w r. 1933 zł. 14 210 910,10
Gotówką w kasach i w instytucjach kredytowych
wykazano na dzień 31 grudnia 1933 r. w sumie
zł. 2 374 264,40. Dostateczny zapas płynnych
środków pozwala skoncernowanym towarzy-
stwom skutecznie wypłacić odszkodowań naj-
akuratniej w terminach i jest godny podkreśle-
nia w obecnych trudnych warunkach kryzyso-
wych tembardziej, jeżeli się zważy, że Koncern
jest oparty wyłącznie tylko o czyste krajowe
kapitały. Aktywa Koncernu na dzień 31 grud-
nia 1933 roku wynoszą przeszło zł. 29 110 578,27.

Walne zgromadzenie uchwalilo w „Vestis” Ban-
ku certyfikatarjum na kapitał zakładowy dy-
widendę w wysokości 15 proc. ubezpieczonym
co najmniej przez 5 lat zwrotu w wysokości 5
procent netto składki do zarachowania na po-
zostłe składki za ostatni rok ubezpie-
czenia. W „Vestis” T-wie Wzaj. Ubezpieczeń
od Ognia i Gradobicia certyfikatarjum na ka-
pitał zakładowy otrzymują 6 proc. odsetek. —
Fundusze i rezerwy gwarancyjne Koncernu wy-
noszą na rok 1933 ponad zł. 19 136 802,47

WYCIECZKA DO JUGOSŁAWII.

Staraniem Ligi Stowarzyszeń Pol-
sko-Jugosłowiańskich, odbędzie się trzy
wycieczki do Jugosławii, w czerwcu,
sierpniu i wrześniu. Wycieczki trwać
będą od 20 do 25 dni, a pierwsza wy-
ruszy w dniu 16 czerwca. Wycieczki
zatrzymują się w Budapeszcie, Wje-
dniu, Zagrzebiu, Splicie oraz na dłuższy
pobyt w Raguzie.

Zapisy przyjmowane będą jeszcze
kilka dni w lokalu sekretariatu Stow.
Polsko-Jugosłowiańskiego w Łodzi, ul.
Sienkiewicza 3/5, front, II piętro, co-
dziennie od 10 do 12 przed południem.

Motto: Zle z mężczyznami, ale gorzej bez nich.

Jak wyglądałby świat, gdyby groźna epidemia wytepiła wszystkich mężczyzn i przy życiu pozostawiała tylko kobiety? Jak wyglądałby świat, gdyby groźna epidemia wytepiła wszystkich mężczyzn i przy życiu pozostawiała tylko kobiety? Jak wyglądałby świat, gdyby groźna epidemia wytepiła wszystkich mężczyzn i przy życiu pozostawiała tylko kobiety?

„SWIAT BEZ MEZCZYZN”

Przygoda miłosna jedynego mężczyzny na ziemi w roku 1940. Olśniewający przepych wysta-
wy! 100 najpiękniejszych girlsów! Czarujące melodie i śpiewy! W rolach głównych:
Gloria Stuart i Raul Roulien.

JAK RATOWAĆ TONAŁEGO.

Należy go pochwycić z tyłu lub z boku. — Tonący może obezwładnić
ratującego. — Jak się wyrwać z niebezpiecznych objęć.

Ratowanie tonącego jest związane z
dużym niebezpieczeństwem i wyma-
ga obok doskonałego pływania posia-
dania elementarnych zasad techniki rato-
wawczej.

Pierwszym obowiązkiem człowieka,
który widzi, że ktoś tonie jest szybkie
odszukanie lub odwiązanie jakiejś lódki
oraz natychmiastowe pochwycenie ja-
kiegokolwiek drąga, żerdzi lub liny. Ko-
niec ich należy podać tonącemu, podczas
gdy drugi koniec winien być mocno trzy-
many przez osoby pozostające na brzegu,
lub w łodzi. Przy wrzucaniu tych przyrzą-
dów ratowniczych musimy pamiętać o
niezwykle ważnej zasadzie: na rzecce, ko-
ła ratownicze, korki, i t.p. musimy rzu-
cać tak, aby wpadły do wody powyżej to-
nącego w przeciwnym bowiem razie
prąd rzeki uniesie przyrząd ratowniczy,
którego tonący nie zdoła dogonić.

Przejdźmy teraz do wypadku najgor-
szego. Przypuśćmy, że łódź z ludźmi wy-
wróciła się nagle, że upłynęło już dużo
czasu od chwili spostrzeżenia wypadku,
a pod ręką niema przyrządów ratowni-
czych. Zachodzi wówczas konieczność
natychmiastowego ratowania wpław, bo

już niema ani sekundy do stracenia.

Osobę, nie mogącą się utrzymać na
powierzchni, zwłaszcza gdy zdążyła już
dobrze napić się, musimy ratować, stosu-
jąc chwyt t. zw. mocne, z tyłu lub z bo-
ku, aby się nie dać tonącemu pochwycić.
Tonący naogół obraca się do ratowa-
nika twarzą i wyciąga doń ręce, ratow-
nik jednak musi go zająć od tyłu. Sposo-
bem najpewniejszym w tym celu jest da-
nie norki o dwa — trzy metry od toną-
cego i wynurzenie się za jego plecami. Na-
leży jednak przytem uważać pod wodą,
aby nie wpląć wprost w objęcia toną-
cego.

Innym sposobem jest silne i nagłe od-
trącenie wyciągniętej ręki do boku; wó-
wczas tonący sam się do nas obraca ple-
cami. Jeśli pochwycenie tonącego we wła-
ściwy sposób uda się nam, to lwią część
roboty ratowniczej jest już wykonana, bo
teraz wystarczy uchwycić go za głowę,
przy uszach i szczękach i podtrzymywać
tak, aby mógł łatwo oddychać. W tej
pozycji wówczas albo spokojnie plynie-
my ku brzegowi, starając się płynąć jak
najwolniej i nie walczyć z prądem, albo
też utrzymujemy się minimalnym wysił-

kiem na miejscu, czekając na łódkę.
Gorzej jest, jeśli ratownik dostanie się
w objęcia tonącego.

Tutaj trzeba pamiętać o naczelnym za-
sadzie: tuż nad powierzchnią wody, w
powietrzu, o które walczy, jest tonący,
prawie zawsze silniejszy od ratownika,
natomiast pod wodą, której się boi, jest
sam ratownik.

Dlatego ratownik pochwycony przez
tonącego, musi zacierpnawszy nos, wy-
wierać się w powietrze, nie wyrwać się,
wciągając za sobą w górę tonącego. Po-
wodzi tonący albo sam go puści, albo
się do góry, albo z osłabienia zluźni
ty ramion, które będzie łatwiej odpo-
wiednim chwyttem rozzerwać.

Dokąd pójść wieczorem

TEATR MIEJSKI: — Dziś „Zbrodnia i kara”
Zydz. TEATR KAMERALNY (Al. i Mała):
Dziś o godz. 9.30 — „41”
Turkowie i D. Blumenfeld.
TEATR POPULARNY (Ogrodnia 18):
o godz. 8.30 wiecz. „Awantura w raj”
TEATR ROZMAITOŚCI (Cegielniana 27):
„Śpiewak ulicy”

KINO:
CASINO: — „Złoty księż”
GRAND KINO: — „Droga do szczęścia”
MUZA: — „Świat bez mężczyzn”
ROXY: — „Ziemia pragnie”
CAPITOL: — „Człowiek, który ukradł”
CZARY: — „Iskor”
CORSO: — I. „Banda Bobula”, II. „Moc
PRZEWIŚNIE: — „Cesarzowa i ja”
SŁOŃCE: — I. „Front Zachodu”, II. „6
wśród apaszów”
RAKIEJA: — „Csibi”
SZUKA: — „Królowa szybkości”
PALACE: — „Pension-Hotel”
METRO: — „Ożeń się zemną”
ADRIA: — „Ożeń się zemną”
OSWIATOWY: — I. „Kabirja”, II. „Noc
towa”

Teatr „Rozmaitości”

Cegielniana 27. Tel. 1011
NEODWOLALNIE OSTATNIE 3 DNI
wyspów żydowskiego „Chevaliera”
Paula Bursteina

Dziś, w piątek o godz. 9.30 wiecz.
„Śpiewak ulicy”
z udziałem komika Jakóba Fisera

UWAGA! wielka niespodzianka
w niedzielę o godz. 9.30 wiecz.
Paul Burstein
Good bye Łódź

w specjalnym nadprogramowym koncercie
dającym się z największych przebojowych
kierów żydowskich, angielskich i pol-
piosenek.

Wkrótce premiera
Aleksander Granat
z **Helena Borkowa**

w sztuce D-ra Wolfa (autor Cienkicha)
ZÓLTA LATA

NA WYCIECZKĘ NA FJORDY.
W dniu 3 lipca o godz. 13 okręt „Kosmos”
wyruszy z Gdyni.

Już nazajutrz o godz. 9 rano będzie
zwiedzenie tego uroczego miasta.
Punktualnie o północy ruszymy przez
tegit i Skagerrak dalej na północ. Po trze-
wej bezmała podróży lądujemy wreszcie
Thorshaven. W porze zimowej jest to prze-
we królestwo śniegów i Noew — teraz
i tu Wiosna zatknęła swój sztandar

Płyniemy dalej na północ — do Rog-
Tutaj zostaniemy dłużej, bo półtora
ręczy godnych widzenia jest mnóstwo.
tę me ulekną się żadne, najbardziej
zotyecznej konkurencji. Jeżeli ktoś
miluje naturę, jeśli pragnie wczuć się
teże i piękno — niech koniecznie jedzie
wycieczkę.

Zapisy przyjmuje tutejszy oddział
Lits/Cook przy ul. Piotrkowskiej 64.

Najlepszą reklamą jest rzeczywistość!

Wielkie wygrane samej tylko 29 loterii
jakie u nas padły

zł. 300.000 na № 74839
„ 200.000 „ „ 52078
„ 15.000 „ „ 84599

zł. 10.000 na № 45185 | zł. 10.000 na № 161754
„ 10.000 „ „ 107213 | „ 10.000 „ „ 163744
„ 10.000 „ „ 138100 | „ 10.000 „ „ 166815

oraz po 5000, po 2500, po 2000, po 1000 i przeszło 7000 wygra-
nych mniejszych na sumę

trzy miliony

są naszą najlepszą reklamą!
Nasze losy są szczęśliwe i bardzo poszukiwane!
Do zesłej I-ej klasy zabrakło naszych losów.

Radzimy nie zwlekać z kupnem! Losów pozostało niewiele!

Najszcześliwsza w Polsce Kolektura

J. WOLANOW

Łódź, PIOTRKOWSKA 11
Pabianice, Pl. Dąbrowskiego 3. Centrala w Warszawie P.K.O. 141.795.

Adwokat oskarża przemysłowca

Ciekawa sprawa w sądzie okręgowym.

W dniu wczorajszym rozpoczął się
w sądzie okręgowym proces karny z os-
skarżenia prywatnego adw. Goldringa
przeciwko Maurycemu Taumanowi, pre-
zesowi spółki akcyjnej „Maurycy Tau-
man” — produkującej materiały jed-
wabne.

Oskarżony przemysłowiec stanął
przed sądem na skutek ogłoszonych w
nieistniejącym dziś dzienniku „Prąd” z
dnia 14 lutego 1933 r. w dziale „Skrzyn-
ka do listów” napaści na adw. Goldrin-
ga.

Rozprawie przewodniczył sędzia Mer-
son. Oskarżonego Taumana broni adw.
Hofmokr - Ostrowski z Warszawy, os-
karżenie wnoszą mec. Bilyk i Forelle.

Wczoraj, po obszernych zeznaniach,
złożonych przez kuratora masy upadło-
ści Sp. Akc. Maurycy Tauman — na
wniosek adw. Bilyka — sąd postanowił
sprawę przerwać, by dać możność eks-
pertom wypełnienia pewnych luk w ich
znajomości materiału dowodowego. —
Censuryjna ta rozprawa zostanie podję-
ta w dniu 20 bm. (ga).

NIE CHCĄ I NIE MOGĄ MIEĆ DZIECI.

Inteligencja pracująca jest bezpłodna. — Jeszcze jeden skutek kryzysu gospodarczego.

Położenie inteligencji pracującej jest u nas nader ciężkie. Po krótkim okresie pomyślnej koniunktury przyszedł niesłychanie ciężki okres kryzysu ekonomicznego, którego ofiarą padła w pierwszym rzędzie inteligencja pracująca. O położeniu jej mówiono i pisano wiele, zdaje się jednak, że szerokie

warstwy naszego społeczeństwa nie uświadamiają sobie dostatecznie, jak głęboko sięga obecne przesilenie. Jak ujemnie się odbija nawet na podstawowej komórce społecznej, jaka jest rodzina.

Słyniemy w świecie jako naród o bardzo wysokim przyroście natural-

nym. Przyrost ten wszakże zawdzięczamy głównie ludności wiejskiej, następnie pracownikom fizycznym. Bliższe zaś wejrzenie w te stosunki stwierdza ponad wszelką wątpliwość, że inteligencja pracująca w Polsce nie tylko nie bierze w dziedzinie przyrostu ludności wydatniejszego udziału, ale że w porównaniu ze stosunkami w innych krajach znacznie pozostała w tyle.

Jeżeli porównać rozrodność małżeństw wśród inteligencji w obecnym i poprzednim pokoleniu, okaże się, że płodność obniżyła się bardzo wyraźnie. Odnośne badania stwierdzają, że w obecnych małżeństwach bezdzietnych małżonkowie zrodzili, gdzie było przeciętnie 4, 5 dzieci, żona zaś z rodziny, liczącej 3,8 dzieci; w małżeństwach obecnych posiadających jedno dziecko, rodzice w pokoleniu poprzednim posiadali odpowiednio 5,5 i 4,5 dzieci, z 2 dziećmi — 5,1 i 6,1, z 3 lub więcej dziećmi — 5,2 i 7,3. Ponieważ poczucie następowało zazwyczaj po śmierci dziecka, przeto tendencja posiadania pewnej określonej ilości dzieci jest całkiem wyraźna. Jakkolwiek niewątpliwie małżeństwa te, ze względu na wiek młody i dziedziczną płodność, mogłyby mieć dzieci więcej. Najczęściej bowiem wiekiem, kiedy mężczyzna wstępuje w związek małżeński jest okres 25—29 lat (51,7 proc. ogólnej ilości zawartych małżeństw), kobiety — 20—24 lat (54,0 procent). Demografia stwierdza, że jest to wiek najodpowiedniejszy dla celów rozrodczości.

Inne porównania również przemawiają za istnieniem mniejszej płodności w dzisiejszych małżeństwach wśród inteligencji. Przed samą wojną na jedno małżeństwo w momencie badania przypadało przeciętnie 1,31 dzieci żyjących, obecnie tylko 0,90. Ponieważ zaś pierwsze i drugie dziecko przychodzi na świat wkrótce po ślubie, poczem dalsze dzieci rodzą się, jak to już wskazano wyżej, przeważnie dopiero po śmierci innego dziecka, przeto należy sądzić, że więcej dzieci małżeństwa te mieć już nie będą.

Przytoczone cyfry potwierdzają na der małą rozrodność małżeństw wśród polskiej inteligencji pracującej, przyczem stosunki w tej mierze układały się u nas gorzej, aniżeli gdzie indziej.

Usunąć szalety

z chodników ulicy Srebrzyńskiej.

Towarzystwo popierania ogródków działkowych w Łodzi założyło wzorowe ogródki na wielkiej przestrzeni na Polesiu Konstantynowskim, przed przejeściem, przez tor kolejowy. Ogródki urządzone są bardzo ładnie, mają estetyczne altanki i sprawiają bardzo miłe wrażenie.

Alę przytem wszystkim popełniono tak kardynalny błąd, że zawiera on cały dodatni efekt łódzkich ogródków działkowych. Oto dla wygody czterech właścicieli działek zbudowano tam dwa ustępy. Rzecz bardzo konieczna, jeżeli jest umieszczona w odpowiednim miejscu nie zwraca zupełnie uwagi.

Tymczasem umieszczono dwa szalety, typu zwykłych wiejskich ustępów, tuż przy ulicy Srebrzyńskiej, z jednej i drugiej strony. Są one umieszczone tak blisko chodników, że wystarczy silniejszy wiatr, by zalaływało na ulicę niezbyt przyjemnym zapachem. A trzeba wziąć pod uwagę, że Polesie jest bardzo zaludnione. Codziennie kilka tysięcy osób kilka razy dziennie przechodzi tamtędy, kierując się do miasta lub do domu. Wycieczki, które przybywają do Łodzi kierowane są na Polesie i muszą zwracać uwagę na to niewłaściwe umieszczenie szaletów.

Dziwić się należy, że towarzystwo, powołane wszak do krzewienia kultury i estetyki, zupełnie nie zwraca na ten stan uwagi.

W dniu 4 czerwca król angielski Jerzy V ukończył 69 lat. W dniu tym odbyła się wielka rewja wojskowa, na której zjawił się król Jerzy (w środku), wraz z synami księciem Walii (z lewej) i księciem Yorku (z prawej).

aktualia radiowe.

PRAGANDA TEATRU I SZTUKI PRZEZ RADJO.

„Polskie Radio“ rozpoczyna wielką pragnę teatr, spraw kulturalnych i za pośrednictwem mikrofonu. Z dotychczasowego Repertuaru Teatru, który był suchym wyliczeniem sztuk granych w teatrach warszawskich. Radio będzie nadawać Przekład Teatralny, w którym zabiora głos najwybitniejsi znawcy sztuki. Przekład ten nie tylko będzie słuchaczy o ważnych problemach, ale przez umiejętne sugerowanie będzie wyrabiał w naszerwarstwach dobry smak teatralny. Pragnę życia teatralnego w Polsce ma nowość, która polega na tym, że mikrofonem odgrywane są fragmenty sztuk, które właśnie idą na sceny warszawskich. Dotychczas nadawano szereg fragmentów z „Domku z „Janki“, z „Mazepy“, z „Małemu“ itd. Audycje te przyczyniły do wzmocnienia frekwencji publiczności w teatrach.

specjalne wyróżnienie zasługuje cykl p. t. „Życie artystyczne i kulturalne w Warszawie“. Jest to audycja, w której słuchacz znajdzie oprócz całego życia teatralnego, muzycznego, literackiego itp. — wstawki muzyczne, występy recytatorów, wywiady z artystami, omówienia wystaw, co wszystko ożywi ten suchy na pozór przekaz informacyjny kulturalnych.

ten sposób Radio przyczyni się do zainteresowania słuchaczy z sferami kulturalnymi i artystycznymi.

„Przewidywana“ choroba bezrobotnych

robotnicy z braku odpowiedniego odżywiania narażeni są najczęściej na schorzenia. — „Czy jeszcze w życiu będę pracował?“ — Skłonności do neurastenji.

robotnika nauczono się traktować jako podrzędnego. Angażuje się go za jak najniższą cenę, a koniunktura słabnie, robotnik staje się kosztowny, aby go opłacać. Nie obchodzi go życie zredukowanego robotnika. Jego głód, troski, rozpacza, cała gehenna przeżyć fizycznych — jest tylko jego powrotem do życia. Zapomoga, jaka mu przysługuje, jest tylko pochylą równia, łagodzący ból, nie przysięga od stanu, gdy nie zarabia, do stanu, gdy już nie ma żadnego źródła dochodu, lub gdy to jest tak ograniczone, że trzeźwość, lub jeszcze mniej.

organizm ludzki pozbawiony właściwego pokarmu staje się mniej odporny na wszelkiego rodzaju choroby.

lekarz mówi, iż większość chorób zachorowań jest między innymi spowodowana przez bakterie i wirusy. Miliony bakterij chorobotwórczych otacza nas stale. Organizm, który odżywny umiarkowanie, lecz nie ma siły.

niezaspokojenie potrzeb wywołuje stan niezadowolenia.

szkielec się szarpie na wszystkie strony, szuka wyjścia. Szamotanie trwa latami przez lata całe. Organizm osłabia.

osłabia ducha.

robotnik zaczyna popadać w stan zniechęcenia, lub zastanowienia się nad tym, czy on w przyszłości otrzyma jaką pracę? Czy jeszcze kiedyś będzie potrzebny społeczeństwu?

W ten sposób ludzie stają się młodzi. Znam wielu takich, którzy przyszli z wojska. Sądzi, że ożeni się, założy ognisko domowe. Tymczasem mija rok, dwa i trzeci. Z ludzi tych pozostały jakby cienie. Cienie te pytają, czy są społeczeństwu potrzebne?

— A co będzie jeśli już do śmierci nie otrzymam? — szepczą war-

Rzeczywistość, na którą składa się niepewność jutra lub całkowita utrata nadziei lepszej przyszłości, staje się już nie podłożem chorób czysto fizycznych, lecz i duchowych, nerwowych... Początki neurastenji ma niemal każdy z nich; nawet ci co pracują, nie są zdrowi nerwowo.

Neurastenja jest zasadniczo chorobą występującą u inteligencji, u ludzi zamożnych. Przeprowadzenie umysłowe lub nuda ogromna stają się podatnym gruntem dla neurastenji. Bezrobotny również się nudzi, szuka jakiegoś punktu zaczepienia... Byłoby co wyprowadzić go z równowagi. Dlatego tam, gdzie największa nędza — taka pospolitość klótni.

Nie należy wyciągać z tego wniosku, iż robotnik czy kompletny nędzarz, jakim jest bezrobotny, przetrzyma jeszcze cięższe chwile. Z punktu wi-

zienia społecznego takie myślenie jest zbrodnia.

Państwu potrzeba jednostek zdrowych fizycznie i duchowo, ludzie zaś, którzy dziś przechodzą tragedię bezrobocia nigdy takimi nie będą. Ich przeżycia głodu i chłodu, ich przeżycia ciągłej niepewności jutra, ich poszarpane nerwy nie gwarantują społeczeństwu jednostek silnych, obywateli pełnowartościowych a raczej kaleki, obciążające państwo nowymi ciężarami.

Ratowanie tych nieszczęśliwców musi się stać spontanicznym wysiłkiem całego społeczeństwa i wszystkich organów państwa.

— Dajcie im pracę! Dajcie im gwarancję spokoju o jutro! Usunąć od nich najwięcej zbrodniczych myśli, jakimi są twierdzenia o swej niepotrzebności dla społeczeństwa!

Kr.

Rumuńska orkiestra wojskowa złożona z 723 muzykantów przybywa do Polski.

W końcu bież. miesiąca oczekuje Warszawy i inne miasta polskie nielada sensacja artystyczna. Przybywa do nas na gościnne występy zespół 16 rumuńskich orkiestr wojskowych, liczących ogółem 723 członków. Ołbrzymi ten zespół pozostaje pod dyktando płk. Massiniego, inspektora rumuńskich orkiestr wojskowych, b. dyrektora Opery Królewskiej w Bukareszcie. Orkiestra jest zasadniczo dętą, wylom stanowić będą jedynie kontrabasy, w liczbie 20, samych klarnetów orkiestra posiada 140.

Orkiestra przyjeżdża specjalnym pociągami, złożonym z 25-ty wagonów.

Pierwszym etapem tournée będzie Lwów, gdzie odbędzie się koncert dn. 29 bm. Ze Lwowa orkiestra udaje się

do Warszawy, gdzie koncertować będzie na stadionie Legii w dn. 30 czerwca i 1 lipca. W tym ostatnim dniu urządzi koncert rumuński bezpłatny koncert dla wojskowych z garnizonu warszawskiego. Dalszymi etapami tournée będą: Łódź (3 lipca), Kraków (4 lipca), Katowice (5 lipca).

Program koncertów zawiera Piątą Symfonię Beethovena, uverture z „Tannhausera“, „Poemat Rumuński“ Enesco, uverture „1812“ Czajkowskiego, Poipouri rumuńskie Paschilla oraz dwa utwory muzyki polskiej (jeszcze nie ustalone).

Z polskiej orkiestra rumuńska udaje się na występy do Czechosłowacji i Jugosławii.

„Żle Kochana“

Filmem, który nie potrzebuje reklamy jest

Głęboka treść — wspaniałe wykonanie, oto walory, które składała się na wysoce artystyczny film. Udział biorą: ALICE BRADY, MAUREEN O'SULLIVAN, PHILLIPS HOLMES.

Następny program „CASINA“.

Przegląd Handlowo-Przemysłowy Łódzkiego okręgu włókienniczego.

Łódź zagrożona!

Przemysłowcy angielscy domagają się licznych zniżek celnych na artykuły włókiennicze.

W związku ze zbliżającymi się rokowaniami o traktat handlowy polsko-angielski, łódzka Izba Przemysłowo-Handlowa otrzymała sprecyzowane na piśmie żądania przedstawicieli przemysłu włókienniczego W. Brytanii w sprawie postulatów ich w dziedzinie włókienniczej. Żądania te wywołały w sferach polskiego przemysłu włókienniczego poważne zaniepokojenie, ponieważ obejmują one szereg pozycji w zakresie towarów i półfabrykatów, produkowanych przez przemysł polski. W pierwszym rzędzie dotyczy to przedzwy bawelnianej, jak i czesankowej i to zarówno jeśli chodzi o przedzwy (produkowaną przez przemysł polski) niższych numerów, jakoteż przedzwy wysokich

gatunków, importowaną dotychczas z zagranicy. We wszystkich tych gatunkach przemysł angielski domaga się bardzo poważnych zniżek celnych, które umożliwiłyby mu w dostatecznej mierze konkurencję z produkcją polską.

W sprawie powyższych żądań odbyła się w Izbie konferencja przedstawicieli zainteresowanych związków i stowarzyszeń gospodarczych, na której omówiono postulaty przemysłu angielskiego. Dzisiaj odbędzie się w tej samej kwestii szereg zebrań poszczególnych organizacji gospodarczych, jutro zaś ponowna wspólna konferencja w Izbie celem uzgodnienia i sprecyzowania stanowiska całego przemysłu włókienniczego wobec żądań angielskich.

Nowe możliwości eksportu

wyrobów łódzkich stwarza traktat polsko-kanadyjski.

(m) Wczoraj bawił w Łodzi konsul polski w Kanadzie, p. Marlewski, który odbył szereg konferencji z przedstawicielami przemysłów: konfekcyjnego, tkanin bawełnianych, obuwia gumowego oraz wytwórcami szalików i krawatów. Konferencje p. Marlewskiego, pozostawały w związku z oczekiwanym zawarciem jeszcze w ciągu bież. lata

traktatu handlowego polsko-kanadyjskiego i miały na celu zaznajomienie producentów łódzkich z możliwościami eksportu włókienniczego do Kanady. Warunki powyższego traktatu umożliwiły takie stwarzają, jest przeto nadzieja, że przy odpowiedniej organizacji towary łódzkie znajdą zbyt na rynkach kanadyjskich.

Obroty bez zmiany — zyski znacznie mniejsze

Przemysłowcy branży półwełnianej narzekają na spadek dochodowości.

Przebieg sezonu letniego w branży towarów półwełnianych oceniony jest jako niekorzystny, pomimo iż obroty w handlu zarówno hurtowym, jak i detalicznym nie spadły poniżej normy zesłorocznej. Na ujemną ocenę sezonu wpłynęło poważne zmniejszenie dochodowości w tym dziale, spowodowane przedewszystkiem blisko 10-procentową redukcją cen. Zdaniem przemysłowców półwełnianych, przy specjalnie uciążliwym w tej branży podatku obrotowym, niżka cen zmniejszyła zyski do minimum.

Z towarów półwełnianych na rynku łódzkim największym popytem cieszyły się Dagmy — na bluski damskie, nato-

miast Rypsy, których zbyt w sezonie ubiegłym był dobry, w sezonie ostatnim znajdowały rzadkich jedynie nabywców. Zostały one zastąpione przez Chamberlery, które ze względu na różnorodność barw, lepiej przypadają do gustu ludności wiejskiej, która stanowi główny kontyngent odbiorców tego rodzaju towarów.

Obroty na tym rynku są przeważnie gotówkowe. Ilość transakcji kredytowych wydatnie zmalała ze względu na niezbyt dobrą wypłacalność kupiectwa tej branży. Szczególnie zepsuła się wypłacalność klienteli w Małopolsce, gdy natomiast kupiectwo z województw centralnych płaci dotychczas nieźle.

Ceny wełny zniżkują.

Producenci artykułów wełnianych powstrzymują się od zakupów.

(j) Ceny surowca wełnianego na rynkach światowych wykazują nadal słabą tendencję. W ciągu ostatnich 2 tygodni ceny wełny surowej na rynku angielskim spadły o 5—15 proc. w zależności od gatunku, przyczem największy stosunkowo spadek cen wykazały tańsze gatunki. Przyczyną spadku jest zmniejszone zapotrzebowanie ze strony przemysłu wełnianego szeregu krajów, zwłaszcza Niemiec.

W kołach krajowego przemysłu wełnianego ocenia się sytuację w zakresie wełny dość niejednolicie, część przemysłowców wstrzymuje się w każdym razie z dokonywaniem większych zakupów oczekując wyjaśnienia się sytuacji zwłaszcza, że sezon w branży wełnianej wypadł źle. Z drugiej jednak strony wyrażane są przypuszczenia, że ceny wełny ulegną w najbliższym czasie poprawie.

Konfekcja polska poszukiwana w Tunisie.

Możliwości eksportu pomimo podwyżki cel.

Korzystnie rozwijający się eksport konfekcji z Polski do Tunisu został, jak wiadomo, w znacznym stopniu dotknięty zastosowaną w stosunku do Polski podwyżką stawki celnej z 15 do 60 proc. ad val., co wynikało z rozciągnięcia na Tunis zarządzeń celnych wydanych przez Francję w stosunku do Polski. Wspomniana podwyżka cła początkowo odbiła się na imporcie z Polski w ten sposób, że dostawy ubrań i odzieży zostały zahamowane.

Obecnie jednak okazuje się w wyniku przeprowadzonych badań rynkowych, że szereg firm osiadłych w Tunisie interesuje się nadal importem konfekcji polskiej, gdyż nawet przy tak wysokim ciele, niektóre rodzaje konfekcji polskiej, mają pomyślne widoki zbytu i są konkurencyjne w stosunku do

dostaw z innych krajów.

Państwowy Instytut Eksportowy Podkreśla, że nieodzownym jest, by eksporterzy polscy utrzymywali bezpośrednie stosunki handlowe z Tunisiem, a nie za pośrednictwem firm paryskich, które to pośrednictwo podraża jedynie towar i uniemożliwia skuteczne zwalczanie konkurencji. We własnym interesie winni eksporterzy polscy zwrócić uwagę na konieczność wykorzystania tych możliwości zbytu, jakie istnieją.

Giełda warszawska.

Warszawa, 7 czerwca.

Dewizy: Belgia 123.75 (sprzedaż 124.06, kupno 123.44); Holandia 359.05 (sprzedaż 359.95, kupno 358.15); Kopenhaga 119.90 (sprzedaż 120.50, kupno 119.30); Londyn 26.84 (sprzedaż 26.97, kupno 26.71); Nowy Jork 5.28 3/4 (sprzedaż 5.31 1/2, kupno 5.26); Nowy Jork (kabel) 5.29 1/4 (sprzedaż 5.32, kupno 5.26 1/2); Paryż 34.96 (sprzedaż 35.05, kupno 34.87); Praga 22.04 (sprzedaż 22.09, kupno 21.99); Szwajcaria 172.05 (sprzedaż 172.48, kupno 171.62); Sztokholm 138.40 (sprzedaż 139.10, kupno 137.70); Włochy 45.91 (sprzedaż 46.03, kupno 45.79); Berlin 200.00 (sprzedaż 200.50, kupno 119.50).

Obroty mniej, niż średnie, tendencja niejednolita. Banknoty dolarowe w obrotach pozagiełdowych 5.27 1/4 Rubel złoty 4.61. Dolar złoty 8.91 (w żądaniu). Gram czystego złota 5.9244. — Marki niemieckie (banknoty) w obrotach prywatnych 1.97—1.96 (w żądaniu). Funt szterlingów (banknoty) w obrotach prywatnych 26.80.

Papiery procentowe: 3 proc. poź. budowlana 44.00; 7 proc. poź. stabilizacyjna 67.00—66.75 (w proc.); 4 proc. poź. inwestycyjna 65.00—116.00; 5 proc. konwersyjna 65.00; 6 proc. poź. dolarowa 72.50 (w proc.); 5 proc. poź. kolejowa konwersyjna 58.00; 8 proc. L. Z. Banku Gosp. Krajow. 94.00 (w proc.); 8 proc. oblig. Banku Gosp. Krajow. 94.00 (w proc.); 7 proc. L. Z. Banku Gosp. Krajow. 83.25; 7 proc. oblig. Banku Gosp. Krajow. 83.25; 8 proc. L. Z. Banku Rolnego 94.00; 7 proc. L. Z. Banku rolnego 83.25 7 proc. L. Z. ziemskie dolar. 34.63—34.75 (w proc.); 4 i pół proc. L. Z. ziemskie 47.75 (drobne) 47.50; 5 proc. L. Z. Warszawy 66.00; 5 proc. L. Z. Warszawy 1933 r. 56.13—56.50—56.13; 5 proc. m. Piotrkowa 1933 r. 45.25.

Akcje: B. Polski 85.50—84.00—84.50, Lipiec 10.20—10.10; Starachowice 10.25—10.45—10.25.

Tendencja dla pożyczek państwowych niejednolita, dla Listów zastawnych i akcji — przeważnie słabsza.

W obrotach prywatnych pożyczki dolarowe: 7 proc. śląska 66.75 (w proc.); 7 proc. m. stol. Warszawy 65.00 (w proc.)

Giełda łódzka.

Na wczorajszym zebraniu giełdy łódzkiej notowano: dolary — sprzedaż 5.2825, kupno 5.2775, dolarówka 53.50—53.00, poź. inwestycyjna 113.50—113.25, poź. stabilizacyjna 67.25—67.00, 8 proc. L. Z. m. Łodzi 50.25—50.00, Bank Polski 87.25—86.75. Tendencja utrzymana.

Na łódzkim rynku pozagiełdowym tendencja kształtowała się wczoraj niejednolicie, — nieco mocniej dla funtów, słabiej natomiast dla dolarów. Funtów oddawano po 26.85, placono po 26.75. Również Bank Polski podwyższył ich cenę o 4 punkty, placąc 26.63.

Leśko zwiększono kształtował się także kurs marki, którą oddawano na 2.00 zł., placono po 1.97 do 1.98 przy bardzo niewielkich obrotach.

Dolar natomiast — jak powiedzieliśmy — miał tendencję raczej zniżkową. Kurs jego w obrotach prywatnych kształtował się na poziomie 5.27 w sprzedaży i 5.26 w placeniu. Cena, po jakiej kupował dolary Bank Polski, obniżona została o 1 punkt do 5.25 za banknoty drobne, 5.26 za banknoty większe i 5.28 za czeki.

Monety złote i walory bez zmiany przy minimalnych obrotach.

ŁÓDZKA-GIEŁDA ZBOŻOWA.

Na wczorajszym zebraniu łódzkiej giełdy zbożowo-towarowej notowano: żyto 14.75—15.00, pszenica 21.50—22.00, owies 16.50—17.00, mąka żytnia 60 proc. 22.00—23.00, mąka żytnia 65 procent 23.00—24.00, mąka pszena 32.00—34.00, otręby żytnie 9.00—9.50, otręby pszenne 9.25—9.75, otręby pszenne grube 9.75—10.25, peluska 12.50—13.00, groch polny 20.00—21.00, groch Victoria 21.00—36.00, ziemniaki jadalne 3.00—3.50, wyka 13.5—14.00. Uspokojenie ogólne stałe.

NOTOWANIA BAWELNY

NOWY YORK. Loco 12.10, czerwiec 11.89, lipiec 11.95, sierpień 12.02, wrzesień 12.09, październik 12.18, listopad 12.22, grudzień 12.28, styczeń 12.35, marzec 12.46, maj 12.56.

NOWY ORLEAN. Loco 12.40, lipiec 11.93, październik 12.16, grudzień 12.25, maj 12.50.

LIVERPOOL. Loco 6.51, czerwiec 6.28, lipiec 6.28, sierpień 6.26, wrzesień 5.25, październik 6.24, listopad 6.22, grudzień 6.22, styczeń 6.22, luty 6.22, marzec 6.23, kwiecień 6.23, maj 6.24, czerwiec 6.23, lipiec 6.23.

EGIPSKA. Loco 8.54, lipiec 8.31, październik 8.35, listopad 8.38, grudzień 8.42, styczeń 8.42, marzec 8.46, maj 8.54.

UPPER. Loco 6.91, lipiec 6.80, październik 6.82, listopad 6.85, grudzień 6.89, styczeń 6.89, marzec 6.92, maj 6.95.

BREMA. Loco 14.09, lipiec 13.63, październik 13.95, grudzień 14.06, styczeń 14.12, marzec 14.23, maj 14.33.

ALEKSANDRIA. Lipiec 15.42, listopad 15.86, styczeń 15.85, marzec 15.78.

LEKARZ-DENTYSTA

F. KOPCIOWSKA

przyjmuje

od 9—3 w domu przy ulicy

Gdańskiej 37

tel. 232-55

od 4—7 w lecznicy

Piotrkowska 294

(wzrost Górczyna Rybnik).

Nowy konkurent przemysłu włókienniczego.

Amerykańskie tempo uprzemysłowienia Turcji. — Uniezależnienie się od importu włókienniczego na pierwszym planie. — Budowa fabryki bawełnianej. — Sowiety finansują inwestycje tureckie.

Rząd turecki przystąpił z niezwykłą energią do realizowania planu 5-letniego, w okresie którego nastąpić ma całkowita zmiana struktury gospodarczej państwa w sensie jego uprzemysłowienia. Jednym z fragmentów tej wielkiej akcji inwestycyjnej była uroczystość założenia kamienia węgielnego pod budowę największej fabryki przemysłu bawełnianej Turcji, w Kayseri pod Konstantynopolem.

W ramach tej uroczystości zabrał głos premier rządu tureckiego, Ismet Pasza, który podkreślił, że stworzenie przemysłu włókienniczego stanowi składową część wielkiego programu inwestycyjnego Turcji. Jeśli rząd turecki ze szczególną energią dąży do rozbudowy tego właśnie przemysłu, to z tych względów, że Turcja posiada w kraju poważną bazę surowcową dla przemysłu włókienniczego. W ten sposób rząd dąży jednocześnie do osiągnięcia dwóch celów: **uniezależnienia się od importu zagranicznych towarów włókienniczych** oraz do zagwarantowania rolnictwu tureckiemu zbytu dla jego surowców.

Nowa fabryka przerabiać będzie 25.000 bel bawełny rocznie i zaopatrzona jest w przeszło 33.000 wrzecion i 1000 krosien. Posiada ona własną centralę elektryczną i zatrudniać będzie około 2.000 robotników. Pięcioletni plan uprzemysłowienia Turcji oparty jest częściowo o akcję państwowego Sumer Banku, z drugiej zaś strony — o długoterminowe kredyty rosyjskie. Uroczomienie wielkiej fabryki przemysłu bawełnianej, przewidzianej w planie 5-cioletnim, jest pierwszym dziełem w realizacji tego wielkiego programu.

W najbliższym czasie odbędą się w całym szeregu miejscowości analogiczne uroczystości, związane z położeniem kamienia węgielnego pod budowę fabryk najrozmaitszych branż. W uroczystościach tych wzięć mają również udział delegaci sowieckich organizacji gospodarczych, które finansują częściowo industrializację Turcji. Przy tej okazji odbędą się szereg narad sowiecko-tureckich, mających na celu sfinansowanie nowej serii inwestycji w Turcji.

Na wielką skalę zakrojone uprzemysłowienie Turcji budzić zaczyna poważne zaniepokojenie w całym szeregu krajów, które dotychczas zaopatrywały rynek turecki w wyroby przemysłowe. Tak więc zagadnienie uprzemysłowienia Turcji było przedmiotem interpelacji w brytyjskiej izbie gmin. Deputowany konserwatywny sir A. Knox zwrócił się do

sekretarza stanu dla spraw handlu, z zarzutem, że jeśli prawdą jest, że Turcja buduje swój przemysł w oparciu o kredyty, których dostarcza im Rosja, wówczas rząd angielski czyni niesłusznie, po zycząc Sowietom pieniądze. Przedstawiciel rządu, unikając wyjaśnień, oświadczył tylko, że okoliczność będzie zba-

dana. Analogicznie i we Francji koła finansowe podkreślają, że polityka udzielania wydatniejszych kredytów Rosji winna ulec rewizji, gdyż wkrótce przemysł francuski może być zagrożony przez konkurencję turecką na rynkach Małej Azji. Kam.

Somaszów-Mazowiecki.

PROTESTY WYBORCZE.

Wpłynął do Głównej Komisji Wyborczej protest listy Nr. 3 z okręgu 5. Protest ten podpisany został przez kilkadziesiąt osób.

Jak nas informują, zgłoszony ma być jeszcze jeden protest z okręgu 8 przez Zjednoczenie Organizacji Chrześcijańskich.

W ciągu trzech dni Główna Komisja Wyborcza prześle protest listy Nr. 3 do urzędu wojewódzkiego celem rozpatrzenia. W związku z tem, w myśl par. 45 ukończone są rady miejskiej zostaje wstrzymane do czasu wydania decyzji władz nadzorczych.

Nacmienić należy, że termin składania sprzeciwów mija z dniem 8 bm.

KOLONJE DLA DZIECI, ZAGROŻONYCH GRUŻLICĄ.

Z inicjatywy zarządu tutejszego oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża, odbyło się zebranie organizacyjne komitetu budowy kolonii P. C. K. dla dzieci, zagrożonych gruźlicą.

Wybrano dwie komisje: budowy i finansową, których zadaniem będzie całkowite zrealizowanie budowy kolonii.

Komitet chwilowo rozporządza bardzo małymi funduszami, które nie pokryją nawet w najmniejszej części przewidzianych wydatków. Dlatego też komitet postanowił zaapelować do ofiarności tomaszowskiego społeczeństwa, które nigdy nie skąpi grosza na tak poważne cele.

Sposób zbierania składek i dobrowolnych datków pieniężnych pozostawiono komisji finansowej.

Z posiadanych dotychczas funduszy komitet wydzierżawił od hr. Ostrowskiego większą połac ziem w bardzo malowniczej i zdrowej okolicy przy szosie Piotrkowskiej, niedaleko wsi Dąbrowy. Wybudowany będzie

duży dom drewniany, który pomieści zgórą 200 dzieci.

Komitet zabrał się energicznie do pracy. Wysiłki jego zmierzają w kierunku urządzenia kolonii jeszcze w roku bieżącym.

SYTUACJA ROBOTNIKÓW SEZONOWYCH.

Kwestia wynagrodzenia za pracę na robotach publicznych nie została jeszcze załatwiona, chociaż jest paląca.

Robotnicy sprzeciwiali się nadal pobieraniu części zarobków w naturze.

Z drugiej strony, jak już donosiliśmy, zarząd miasta wobec zbyt skromnego subsydium, przyznanego na ten cel przez Fundusz Pracy, nie jest w stanie regulować zarobków pieniędzy.

Wytworzyła się więc sytuacja bez wyjścia.

W każdym razie strony muszą pójść na pewne ustępstwa, by nie doprowadzić do redukcji robotników. Należałoby ponowić starania w Funduszu Pracy celem zwiększenia funduszy na prowadzenie robót publicznych.

Łódzkie protesty wekslowe.

W miesiącu maju rb. u notariuszów m. Łodzi zaprotestowano 16.836 weksli krajowych na sumę złotych 2.142.749 gr. 86 i 4 weksle zagraniczne na sumę złotych 17.375 gr. 37.

Natomiast w całym Łódzkim Okręgu Sądowym zaprotestowano 19.055 weksli krajowych na ogólną sumę złotych 2.501.581 gr. 40.

Wykupiono nadto u notariuszów łódzkich przed sporządzeniem protestu 6.911 weksli na sumę złotych 991.836 gr. 12.

chowało swój pierwotny stan biochemiczny.

Ostatnia wreszcie metoda pasteryzacji polegająca na użyciu degermatora opiera się na następującej zasadzie: mleko pod zwykłym ciśnieniem splywa na szybko wirującą tarczę, opatrzoną w otwory przez które mleko przechodzi w postaci drobniutkiego deszczu i tak rozpylone uderza siłą o ogrzaną parą do temp. 72 stopni ściany naczynia zewnętrznego. Stąd szybko odprawada się je do chłodzonego zbiornika.

Bakterjologiczne działania opisanych ostatnio metod pasteryzacji da się wytłumaczyć w ten sposób, że zawarte w mleku substancje koloidalne — zawieszony tracą przy opisanym wyżej postępowaniu zdolność ochronną dla bakterij przez co, te ostatnie szybko ulegają niszczeniu.

Drogą pasteryzacji ulegają jednak zabiciu tylko bakterje, lecz nie giną zarodniki, czyli komórki z których następnie powstają żywe bakterje, przez co trwałość takiego mleka nie przekracza dwóch do trzech dni. Absolutną trwałość mleka w ciągu tygodnia, a nawet miesięcy nie da się tą drogą osiągnąć. Zarodniki zostają zabite dopiero przez tak zw. sterylizację, czyli ogrzewanie mleka do temperatury ponad sto stopni pod zwiększonym ciśnieniem. W niektórych, rzadkich zresztą przypadkach, sterylizację przeprowadza się dwa do trzech razy w odstępach czasu 24 godzin, w temperaturach nie wiele przekraczających sto stopni. Sterylizowane

Układ konwersyjny zatwierdzony.

(j) Odbyło się wczoraj w lokalu giełdy pieniężnej w Łodzi walne zebranie posiadaczy obligacji m. Łodzi. Walne zebranie zaakceptowało warunki układu zawartego między przedstawicielami stowarzyszenia, a magistratem Łodzi w sprawie konwersji i starych obligacji.

Wobec zatwierdzenia układu stowarzyszenie posiadaczy obligacji zostanie zlikwidowane.

Nasz reporter zanotował

W mieszkaniu własnym, przy ul. Moderskiej 10, w celu samobójczym zażyła większą dawkę narkotyków, Aniela Kawecka, 40-letnia, blimatu bezrobotna, zamieszkała przy ul. Pogotowia przewiozła desperatką w stanie nieprzytomnym do szpitala. Powodem rozpaczy było przednio już karany. Przekazano go do szpitala.

Na Placu Reymonta Janowi Kambojskiemu, w chwili gdy wsiadał do tramwaju, jądowego, jakiś osobnik w tłoku usiłował cignąć z kieszeni portfel z pieniędzmi. Kamocki poczuł jednak operację i złodzieja za rękę. Złodziejem okazał się Kłajński, bez stałego miejsca zamieszkania, przednio już karany. Przekazano go do sądu zwoji władz sądowych.

Na Bałuckim Rynku doszło do kłótni między furmanami, w czasie której jeden z nich, stał nożem Aron Srebrny, zamieszkały przy ul. Nowo-Zgierskiej 4 i Jacek Fajn, zamieszkały przy ul. Kjelma 17.

Obu rannym udzielił pomocy lekarz pogotowia.

Na ulicy Rzgowskiej 15, wyskakiwał w kierunku znajdującego się w biegu, uległa w wypadku Petronela Julius, zamieszkała przy ul. Kowej nr. 4.

Juliusowa potknąwszy się, upadła na chodnik, odnosząc okaleczenie twarzy i zwichnięcie ręki. Rannej udzielił pomocy lekarz pogotowia.

W klatce schodowej domu przy ulicy Kłajńskiej 57, znaleziono w dniu wczorajszym, chore dziecko, płci żeńskiej, w wieku 12 miesięcy.

Dziecko przeleżano do miejsciego szpitala chowawczego, — za matką wyszczęplenią wania.

Na ulicy Zawadzkiej 13 zasłabł w wieku 61-letni, bezrobotny i bezdomny, Kulesza, Choremu udzielił pomocy lekarz przy szpitalu przy ul. Kłajńskiej 57, z biurowa ratunkowego, poczem przewieziono go do szpitala miejskiego.

Za składową Rubina Aduckiego, przy ul. Zawadzkiej 17 wczorajszej nocy, nieznany przysposobiciel skradł częściowo wartości około 1000 zł.

Do słusarni Władysława Kwiatkowskiego, przy ulicy Limanowskiego 12 włamał się złodziej i skradł dwie maszyny szwalnicze oraz 4 paczki przędzy, wartości 2000 zł. Do pralni chemicznej Janiny Górnicy, przy ulicy Zgierskiej 160 skradł różną szereg nocy włamywacze i skradł różną wartość przyniesioną do czyszczenia, wartości 2000 złotych.

Z komórek przy ul. Płockiej 22 skradł Kazimierz Ciepły skradziono narzedzia warskie, wartości 500 zł.

Dr. Eugeniusz Ritt.

o konserwacji mleka.

(Dokończenie)

Przez podgrzanie mleka do tak wysokiej temperatury traci ono swój swoisty pierwotny charakter, a nabiera własności mleka gotowanego. Używanie takiego mleka do odżywiania niemowląt może u nich wywołać awitaminozę, a mianowicie chorobę Barlowa zidentyfikowaną ostatnio jako klasyczny skorbut. Niezbędne dla normalnego rozwoju dziecka, a zawarte pierwotnie w mleku witaminy ulegają zniszczeniu. Z powyższych przyczyn poczęto pasteryzację mleka do celów spożywczych przeprowadzać w temperaturze 60 do 65° C. lecz czas działania podwyższonej temperatury, celem zabicia drobnoustrojów musiał być odpowiednio przedłużony od 30 do 40 minut. Jest to zasada tak zw. pasteryzacji czasowej. Stosujemy dwa sposoby pasteryzacji czasowej. Bądź mleko poddaje się pasteryzacji wprost w butelkach, które następnie idą do sprzedaży, bądź też pasteuryzuje je w dużych ilościach od razu a następnie jałowo butelkuje.

Napełnione mlekiem butelki przeznaczone do pasteryzacji wstawia się do obszernej wanny napełnionej wodą aż po szyjkę butelek i ogrzewa parą wodną do temperatury o jakies 10 wyższej od tej temperatury, w jakiej ma pasteuryzacja nastąpić i pozostawia 30 do 50

minut w spokoju aż do zupełnego wyrównania się temperatur. W dalszym ciągu następuje oziębienie i ekspedycja butelek.

Badania Weigmana wykazały, że tego rodzaju pasteryzacja przy temperaturze 60 do 64 stopni niszczy 96 do 97 proc. bakterij, zaś przy temperaturze 64 do 66 stopni ginie 99,3 proc. bakterij. Wobec powyższego pasteryzacji mleka nie należy przeprowadzać w temperaturze wyższej ponad 63—64 stopnie, albowiem prawie wszystkie bakterje w czasie działania od 30 do 50 minut zostają zabite, nie wyłączając laseczników gruźlicy, przyczem mleko zachowuje prawie zupełnie charakter mleka surowego. Trwałość takiego mleka wynosi 36 do 48 godzin w temperaturze pokojowej, a w temperaturze niskiej jest ona znacznie dłuższa.

Metoda konserwacji mleka przy pomocy tak zw. bioryzatora polega na tem, że mleko zostaje wtłoczone do komory bioryzatora pod ciśnieniem 3 do 4 atmosfer przy temperaturze komory 72 do 73 stopnia, a następnie zostaje ono błyskawicznie rozprężone i oziębione do temperatury pokojowej.

Badania Freunda Schlossmana i Schmitza wykazały prawie zupełne zabicie bakterij, przyczem mleko konserwowane według powyższej metody za-

mleko pod względem wartości odżywczej nie różni się pasteuryzowanego, gdyż zatraciło ono swój pierwotny charakter.

Wobec tego, w mleku sterylnym, przeznaczonym do dłuższego chowowania, oddziela się z tworzonej śmietanki od mleka tworzonej warstwy, co jest zjawiskiem naturalnym, aby temu zapobiec, poddaje mleko przed sterylizowaniem homogenizacji. Homogenizacja polega ona na tak silnej dyspersji wartych w mleku kuleczek tłuszczu, że oddzielanie się śmietanki nie może nastąpić nawet po wielotygodniowym chowowaniu.

Jako chemiczne środki konserwacji stosowane są woda utleniona w koncentracji 0,05 proc. oraz formalina. Szczególnie podczas wojny światowej armjach znalazła woda utleniona szersze zastosowanie jako środek dezynfekujący mleko. Formalina i niochromian potasowy stosowane jako środki konserwujące mleko w celach laboratoryjnych.

Ustawodawstwo państwowe nie jednak używania do mleka chemicznych środków konserwujących.

Reasumując powyższe, dochodzimy do wniosku, że jedynie mleko pasteuryzowane umiejętnie w możliwie niskiej temperaturze stanowi zupełnie bezpieczny i niedający się nieczem zepsuć środek spożywczy.

Dźwiękowy Kino-Teatr „Przedwiośnie”

ZEROMSKIEGO Nr 74-76 (róg Kopernika) tel. 129-88

Dzisiaj i dni następnych!

LILJANA HARVEY

urocza, tętnąca młodością, czarująca ulubienica publiczności, w filmie p. t.

„CESARZOWA I JA”

Tłem tego naprawde czarującego filmu jest Paryż, przepych wystawy, czar Offenbachowskiej muzyki.

Następy program: NIE JESTEM ANIOŁEM w roli gł. Mae West. propaguje nową modę „Niech żyją tegie”.

Ceny miejsc: I m. 1.09, II m. 90 gr., III m. 50 gr. Kupony ulgowe do 70 gr.

CZARY

Film dla wszystkich!

Dzisiaj potężna premiera dawno oczekiwanego arcydzieła realizacji sławn. Maurica Schwartza.

Film, który wszyscy żydzi bez wyjątku powinni zobaczyć

„ISKOR”

Film całkowicie śpiewany i mówiony w języku ŻYDOWSKIM.

W innych rolach: Berta Gerstern, Lazar Tenen Holtz, Ben Adler, Blina Rabinowicz. Najwspanialszy dźwiękowiec żydowski, czesnej produkcji posiadający najpiękniejszą pieśni i muzykę żydowską.

Nadprogram: CONNGORILLA. Ceny miejsc niepodwyższone. Początek o godz. 4 popoł. w soboty i niedziele po 2 poranki ceny najniższe.

Dr. MED. Al. Kopeciowski CHOROBY WEWNĘTRZNE Gdańska 37 Tel. 232-55. przyjmuje 7-8 wieczór.

Cheesz wygrać milion? Kup los w kolekturze S. PASSIERMAN Piotrkowska 13

Poszukiwana pielęgniarka do starszej osoby na wyjazd lato. Oferty sub. „Pielęgniarka” w Administracji „Republiki”.

Doktor H. SZUMACHER Choroby skórne i weneryczne PIOTRKOWSKA 56 tel. 148-62

Zarząd Gminy Wyznaniowej Żydowskiej m. Łodzi

Pokój 2 OKIENNY frontowy słoneczny z meblami lub bez do WYNAJĘCIA

DOKTOR Wołkowyski PRZEPROWADZIŁ SIĘ na ul. Cegielnianą 11

podaje niniejszem do wiadomości, że IV część listy składek na 1934 rok, zawierająca płatników z ulic: Sieradzkiej, Sierakowskiego, 6-go Sierpnia, Składowej, Ks. Ign. Skorupki, Słowiańskiej, Smugowej, Solnej, Sosnowej, Spacernej, Spacerowej, Srebrzyńskiej, St. Rynku, St. Włoczańskiej, Sterlinga, Stodolnianej, 28 p. Strzelców, Kaniowskich, Suwalskiej, Szarej, Szopena, Śródmiejskiej, Targowej, Tkackiej, Tramwajowej, Traugutta, Trebackiej, Tylniej, Uńckiej, Urzędniczej, Wapiennej, Warszawskiej, Wąskiej, Wesołej, Węglowej, Wierzbowej, Wigury, Wodnej, Wodnego Rynku, Wolborskiej, Wólcząńskiej, Wysokiej, Zacisze, Zachodniej, Zagajnikowej, Zakątnej, Zamenhofska, Zawadzkiej, Zawiszy, Zgierskiej, Zielnej, Zielonego Rynku, Złotej, Zabiej, Żeromskiego, Żółkiewskiego, Żorawiej, Żwirki, Żydowskiej, zostaje w myśl istniejących przepisów wyłożona do wglądu na przeciąg 8 dni, t.j. od dnia 8 czerwca do dnia 17 czerwca 1934 roku włącznie w kancelarii Gminy Żydowskiej przy ul. Pomorskiej Nr. 18 w godz. od 10-jej do 1-jej po poł. Łódź, dnia 7 czerwca 1934 roku.

DWA ŁADNE SŁONECZNE, NIEUMEBLowane POKOJE w czystym domu DO WYNAJĘCIA od zaraz - razem lub pojedynczo.

DR. MED. S. Kryńska CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE (kobiety i dzieci) Sienkiewicza 34

Kupno i sprzedaż

Lokale

3-pokojowe mieszkanie z wygodami POSZUKIWANE NATYCHMIAST lub od 1 lipca. Oferty do administracji sub „S. F. B.”

KRYNICA Dr. med. Mikołaj Bornstein DOM SZKOŁY naprzeciwko Łazienek Borowinowych

SPRZEDAM kbrzystny interes. Pośrednicy nie wykluczeni. Oferty pod „L. W.”

DO WYNAJĘCIA od zaraz wprost od gospodarza mały pokój z kuchnią (światło elektr.) ul. Włodzimierska 14 dojazd tramwajem Nr. 3 (przy Srebrzyńskiej).

LETNISKA I UZDROWISKA LETNISKO „Zacisze Leśne” W pięknej, zdrowotnej (uznanej przez lekarzy) miejscowości, wśród sosnowych lasów pensjonat Ady Szykierówny przyjmuje zamówienia.

Dr. Med. WŁODZIMIERZ ŻADZIEWICZ Specjalista chorób uszu, nosa, gardła i krtań ul. PIOTRKOWSKA Nr 164

DO SPRZEDANIA kredens, dwa duże łóżka z materacami, dwa nocne stoliki, zegar ścienny oraz żyrandol. Lokatorska 9, m. 14. Oglądać można od godz. 2 do 7 po poł.

Pokój DUŻY 2 OKIENNY słoneczny, front, 1 piętro, umeblowany wszelkie wygody, telefon. Wejście z korytarza.

ROZMAITE S. WIDAWSKI, Główna kwiat kaucyjny Elektrowni Nr. 25562 z dn. 23.9.1924 r.

Dr. Neumark CHOROBY SKÓRNE, WENERYCZNE I MOCZOPICIOWE Andrzejka 4

„Czystość” przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, fraterowanie oraz szpatowanie blur po (oi) Czystzenie szyb Piotrkowska 44, telefon 167-45

DO WYNAJĘCIA od 1 lipca sklep frontowy z przylegającym dużym pokojem z kuchnią razem lub sklep oddzielnie. Wiadomość u gospodarza.

Tkalia mechaniczna w Łodzi (17 warsztatów kortalnych i skrecalnia (280 wrzecion) do WYDZIERZAWIENIA, ewentualnie poszukiwany wspólnik z kapitałem. Oferty sub. „Bejot” do Republiki.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat redakcji 127-24, referaty i sportowy 136-44; referat gospodarczy i sekretariat nocny: 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika” 68-148.

Prenumeraia „Republiki” w Łodzi zł. 4.— za odosłanie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—, zagranicą zł. 10.— „Republika” i „Express” w Łodzi z odosłaniem do domu zł. 7 miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm x 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm. CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10.— Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr. najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Za zastrzeżenie miejsca dopłata 20 proc. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Slusne reklamacje beda uwzględniane wniezione beda najpóźniej w ciągu 14 dni od ukazania się pierwszego ogłoszenia i bez zwrotu kosztów. Niezwłocznie po ukazaniu się ogłoszenia tej samej treści ogłoszenia nie upoważniają do zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.